Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

...й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...21-hээ гарана | № 82 (13706) | 1972 оной апрелиин 7, пятница | Сэн 2 мүнгэн

„Коммунис субботнигууд хадаа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, ажалай шэнэ журам сахидаг болохо, ажахы болон ажабайдалаа социалис ёһоор зохёон байгуулха хэрэгтэ үнэн сэдьхэлһээ, һайн дураараа хүдэлмэришэдэй хабаадаха арга зам манда харуулдаг байһан туладаал тон шухала түүхэтэ удха шанартай байна".

(В. И. ЛЕНИН „Агууехэ үүсхэл" гэжэ статьяһаа).

...ДЭР ҮСЭГЭЛДЭРЭЙХИҺӨӨ ҺАЙНААР,
...ДЭР МҮНӨӨДЭРЭЙХИҺӨӨ ҺАЙНААР!

...жахыда, бусад һалбаринуудташье манай ажал ...га гүнзэгы ехээр хубилха, нарижуулагдаха ...ой гэһэн XXIV съездын эрилтэнь бэелүүлэг... эхилээ. Гэбэшье бидэнэр үшөө олон юумэ ..., бодомжолхо, туршажа үзэхэ ёһотой ...бди".

(СССР-эй профсоюзуудай XV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэһөө).

...РГЫНУУД МАНИИЕ ДУУДАНА

...фсоюзуудай съездын ...алсаха золдо хүр... экономикодоо түшэг... ажабайдалые бүри ... баян дэлгэр болгохо ... партиин уг зорилгые ... совет хүн бүхэн, ... бүхэн хамаатай, ху... ёһотой гэжэ съездын ...далсажа байхадаа ...

... үлүү һайнаар хү... хараадаа абаад, му... жэлэй түсэб зохёогдо... Теэд энэмнай со... ...тжэлтын зайлаша... юм. Наука, техни... ...нуудые үйлэдбэридэ ... хүдэлмэриеэ зү... ...лбэрилжэ, партиин ... хараалһанай ёһоор ... үндэр хэмжээндэ ..., юһэдэхи табан жэ... ...эншэдгүй дүүргэхэ... ...зуудай съезд дээрэ ... Леонид Ильич Бреж... ...ые онсолон тэмдэг...

...дэнэр туйлаһанаараа ... ябаха зон бэшэбди. ... дээрээ ухарилдаһан... Хэрбээ мүнөөдэр ..., ехэ юумэ хэһэн ...өөдэр бүри ехэ юумэ ... Тиимэ эрилтэ хү... ...хэнэй урда мүнөө та...

... 1-дэхи предприя... ...шодтой уулзахадаа, ... шадахыса хөөрэжэ ... жолоошод профсоюзуу... материалнуудые һайса ... Ильич Брежневэй ... танилсаһан, зүбшэн ...

... ажалдаа харюусалга ..., шэнэ онол арга ... хэрэглэн хүдэлхэ гэжэ ...гөөр халаан бүриин ... гээшэнь бэрхэтэй. ... хайшан гээд маши... ...гөөр ашаглаха тухай... ...жолхо ёһотой болоно ... миин байха сагые ... аймагуудта ашаа шэ...

рэжэ гарахадаа, прицеп хэрэглэхэ хэрэгтэй. Жолоошон бүхэнэй оролдожо хүдэлөөд байгаа һаа, предприятиин коллектив һара бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэхэ байна.

Предприятиимнай жолоошод табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабариһаа гадуур 26 мянган тонно ашаа шэрээ бэлэй. Энэ хадаа ерээдүймнай амжалтада һайн үндэһэ һуури боложо үгэнэ бшуу. Гансал зоригоо мүхэхэ, ажалайнгаа эршэ һуладуулха хэрэггүй.

Мүнөө жолоошодой дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ. Тэдэнэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ хэрэгтэ манай профсоюзай организаци ехэхэн анхарал табина. Хэнэйшье мэдэһээр, мэргэжэнги, баян дүршэлтэй жолоошон машинадаа нарин нягтаар хандажа, тэрэнээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, амжалта туйладаг гээшэ. Жэшээлхэдэ, предприятиимнай 271 жолоошоной 47-ниинь нэгэдэхи классай, 103-ниинь хоёрдохи классай, бэшэниинь гурбадахи классай үнэмшэлгэтэй. Нэгэдэхи классай жолоошод үшөөл үсөөн гээшэ. Тиимэһээ жолоошодой мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ зорилго табигдана. Байгша оной март һара соо 29 жолоошоднай нэгэдэхи классай, 8 жолоошон хоёрдохи классай үнэмшэлгэнүүдые абаа. Саашадаашье жолоошодые иигэжэ һургахаар шиидэнхэйбди. Мүн хүдэлмэришэднай экономическа һуралсалда ябалсадаг. Хэһэн ажалайнгаа сэнгые, аша туһыень ойлгодог, мэдэдэг, дүршэлтэй бэрхэ хүдэлмэришэд ажалдаа амжалта туйлаһан лэ байдаг шуу. Тиимэһээ бидэнэй дунда ном судартай нүхэсэдэггүй жолоошод үсөөн юм гэжэ сэхэ хэлэхэ байнаб.

Жолоошод Павел Кандратьевич Охремец, Андрей Трофимович Пермяков олон жэлдэ жолоошоноор хүдэлһэн, дүршэлтэй бэрхэ хүдэлмэришэд юм. Павел Охремец долоон жэлэй саана ЗИЛ-555 түхэлэй машина абаа бэлэй. Энэ машина 150 мянган модоной зайда ашаа шэрээд, капитальна заһабарида орохо ёһотой юм. Мүнөө 500 мянган модоной зай гаталаад байна. Теэд машинань шэнэ хэбээрээ. Капитальна заһабаригүйгөөр 1 миллион километртэ хүргэхэб гэжэ Павел Кондратьевич хэлэдэг. Энэ хүнэй үгэдэ үнэншэхөөр. Хэрбээ машинадаа эзэн ёһоор хандаад, техническэ харууһа алгадгүй хэжэ байбал, жолоошон бүхэн нилээд ехэ юумэ бүтээхэ, гүрэнэй ехэхэн зөөри алмаха, хамтын жасада ашаг олзо оруулха байна.

Жолоошон Анатолий Петров үшөө залуу юм. Тиигэбэшье нэгэдэхи классай үнэмшэлгэтэй болоһон. Ашаа шэрэхэ даабаряа һара бүри үлүүлэн дүүргэжэ шадаһан лэ байдаг. Табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари арбан һара соо дүүргээд, 700 түхэригэй шэнгэн түлишэ, запчасть арьбалаа бэлэй. Бэшэшье олон жолоошоднай амжалтатай һайнаар хүдэлжэ байна.

Манай предприятиин жолоошод жэлһээ жэл бүри улам ехэ ашаа шэрэдэг болоо. Хэрбээ 1971 оной туршада 2,472 мянган тонно ашаа шэрээ һаа, байгша ондо 2,60 мянган тонно ашаа шэрэхэ даабари абанхайбди. Энэ даабариһаа гадуур үшөө 15 мянган тонно ашаа шэрэхэ социалис уялга абаһан зомди. Байгша оной нэгэдэхи кварталай даабари үлүүлэн дүүргэгдээ.

СССР-эй профсоюзуудай XV съезд дээрэ Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ, съездын материалнууд мүнөө хаа хаанагүй зүбшэн хэлсэгдэнэ. Манай предприятиин жолоошод шэнэ хараа зорилгонуудые урдаа табина. Эдэнэр жэлэйнгээ даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ, СССР-эй 50 жэлэй ойдо һайн бэлэг бариха гэһэн зорилготой. Бидэ машинынгаа жолоо шанга барин, ажалайнгаа эршэ һуладуулнагүйбди. Түрэл партиингаа, гүрэн түрын зүгһөө манда хандуулдаг анхаралда харюу болгон, эдэбхитэ, эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулая.

В. ПОТЕРЯХИН,
Улаан-Үдын ашаа шэрэхэ 1-дэхи предприятиин жолоошон, СССР-эй профсоюзуудай XV съездын делегат.

Геннадий Засухин долоодохи жэлээ барилга-хабсаралгын 834-дэхи поезддо ажаллана. Энэ саг соо нилээд олон барилга хэлсээ. Зүүн-Сибириин түмэр замые электрижүүлэлсэһэн байха юм. Мүнөө хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые хэхэ шэнэ заводой барилгада хабаадалсана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хабсаргагша **Г. Г. Засухин.**

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Һайн бэлэдхэл хэнхэйбди

Манай Галуута-Нуурай шахтоуправлениин нүүрһэшэд бүхэсоюзна субботнигой үдэр бултадаа ажалда гарахаар шиидэһэн. 7/8 шахтын нүүрһэшэд энэ үдэр 1 мянган тонно «хара алта» малтаха даабаритай. Нээмэл аргаар нүүрһэ малтадаг Холбоолжоной уурхайн хүдэлмэришэд 2 мянган тонно «хара алта», 5 мянган кубометр шорой малтаха юм. Мүн лэ эндэ 200 метр түмэр зам сэбэрлэгдэн заһабарилагдахаар хараалагдана.

Тиигэхэдэ үшөө 120 хүдэлмэришэд үйлсэнүүдые, сэсэрлигүүдые сэбэрлэхэ байна. Энэ үдэр һаадгүйгөөр хүдэлхын тула яһала һайн бэлэдхэл хээбди. Манай шахтоуправлениин хүдэлмэришэд субботнигто олоороо хабаадалсажа, юһэдэхи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсахаар зэһэнхэй.

П. МЕДВЕДЕВ,
Галуута-Нуурай шахтоуправлениин партийна организациин секретарь.

Апрелиин 15-да Бүхэсоюзна коммунис субботник

ЭРХИМ БЭЛЭДХЭЛТЭЙГЭЭР, ЭМХИ ГУРИМТАЙГААР

К. ПРОДАЙВОДА, КПСС-эй обкомой секретарь, Бүхэсоюзна субботнигто бэлдэхэ, үнгэргэхэ республиканска штабай түрүүлэгшэ

Владимир Ильич Ленинэй түрэһэн үдэртэ ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулжа, апрелиин 15-да Бүхэсоюзна коммунис субботнигто гараха гэһэн Москва-Сортировочная локомотивна депогой, Владимир Ильичэй нэрэмжэтэ ба «Красный пролетарий» заводуудай уряае республикымнай промышленна предприятинуудай, транспортын, хэлхеэ холбооной, барилгын эмхинүүдэй, колхоз, совхозууд болон эмхи зургаануудай коллективүүд, мүн тэрэшэлэн бүхы ажалшад халуунаар, нэгэн һаналтайгаар дэмжэһэн байна.

Коммунис субботнигуудта хабаадалга хадаа заншалта, һайхамшаг хэрэг болонхой. Тэрээндэ колхознигууд, хүдэлмэришэд, алба хаагшад, студентнэр болон һурагшад ниитээрээ хабаадалсадаг. Иигэжэ субботнигууд бодотоороо бүгэдэ арадай хүдэлөөн болон дэлгэрээ.

Бүхэсоюзна субботнигто бэлэдхэл хаа хаанагүй боложо байна. Субботнигой үдэр—апрелиин 15-да габшагайгаар ажаллажа, тэрэнии ёһотойл ажалай һайндэр болгохо гэһэн уряа доро бэлэдхэл хэгдэнэ.

Субботнигой удха шанарые дээрэ үргэн, тэрэнии эмхитэйгээр үнгэргэхын тула предприяти, колхоз болон совхоз бүхэндэ штаб байгуулагдаа. Тэдэнэй составта ажалай түрүүшүүл, коммунистнууд, комсомолшууд, ажалай ветерануud оролсоно. Республикын район болон аймаг бүхэндэ мүн лэ субботнигто бэлдэхэ, тэрэнии үнгэргэхэ штабууд байгуулагдаа. Тэдэнии партиин райкомой секретарьнар толгойлно. Партиин обкомой бюрогой шиндхэбэриин ёһоор республиканска штаб эмхидхэгдэнхэй.

Предприятинууд, колхозууд, совхозууд болон эмхи зургаануудта субботнигто бэлэдхэлэй хэр ябажа байһые аймагуудай олонхи штабууд шалгажа үзэһэн, өөһэдынгөө заседани дээрэ энэ асуудал зүбшэн хэлсэһэн байха юм. Зарим коллективүүд энэ субботнигто бэлэдхэлээ бүри шэнэ жэлһээ эхилһэн байна. Энэ ехэ һайшаалтай хэрэг. Бэлэдхэлэй боложо байха үедэ ажалшадай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ талаар элдэб хэмжээнүүд хараалагдаһан, ниитын социалис үйлэдбэриин ашаг үрэ арьбадхаха арга боломжонууд элирхэйлэгдэһэн зэргэтэй.

Жэшээнь, Улаан-Үдын ТЭЦ-эй коллектив субботнигто бэлдэхэ зуураа, электрын гэрэл хүсэ алмаха мүрысөө үүсхэһэн байна. Тиигэжэ субботнигой үдэр алмагдаһан элшэ хүсөөр ажаллаха гэжэ шиидээ.

Үшөө нэгэ иимэ жэшээ. Нарин сэмбын фабрикын коллективэй хүдэлмэришэн бүхэн түүхэй эдлэл болон материалнуудые алмаха, тэрээгээрээ субботнигой үдэр продукци гаргаха гэһэн мүрысөө үүсхээ. Коммунис ажалай коллектив болохо нарин сэмбын фабрикын ажалшад недели соо таһалгаряагүй хүдэлдэг юм. Тиимэһээ апрелиин 15-най субботын үдэр бүтээһэн продукцинь түсэбһөө гадуур гэжэ тоологдохогүй байна. Табан жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэлгын фонддо өөһэдынгөө хубитые оруулхын тула тус коллективэй гол үйлэдбэри дээрэ хүдэлдэг хүдэлмэришэн бүхэн нэгэ дахин һүниин халаанда хүдэлхөөр шиидээ. Тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ байна. Мартын 13 ба 23-най, апрелиин 2-ой һүниин халаануудта фабрикын бүхы цехүүдэй 720 хүдэлмэришэд ажаллажа, 137 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаа. Энэнь апрелиин 15-да үнгэргэгдэхэ субботнигой тоодо оруулагдаха байна бшуу. Эдэ халаануудай үедэ мастерай туһалагша, коммунист Николай Енинэй хүтэлбэрилдэг бригада халаанайнгаа нормые 117 процент дүүргэһэн байна. Ээрэлгын цехэй халаан (мастер Августа Зайцева) 7 часай туршада 8 час соо хэхэ хүдэлмэри бүтээһэн байна. Фабрикын коллектив нэгэ халаандаа алмагдаһан эдлэлээрээ хүдэлөө. Табан жэлэй түсэб уридшалан дүүргэхэ фонддо 8 мянган түхэриг сэбэр олзо, 3 мянган түхэриг салин хүлһэеэ оруулаад байна.

Фабрикын хамһабариин цехүүдэй болон главна механигай таһагай коллективүүд апрелиин 15-най субботнигто хабаадаха юм. Тиихэдэ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад апрелиин 8-най үдэр шефтээ абаһан Улаан-Үдын аймагай «Советская Россия» колхоздо гаража хүдэлхэ байна.

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой зарим цехүүд болон бригадануудай коллективүүд апрелиин үдэрнүүдтэ субботник хүрэтэр продукци үйлэдбэрилхэ түсэбтэ даабарияа нэгэ хүнэй нэгэ үдэр хэхэ хүдэлмэриин хэмжээтэйгээр үлүүлэн ажаллаха уялга абанхай. Оршолһон олзоёо, мүн салин хүлһэеэ табан жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ жасада оруулха юм. Тиигээд тэдэнэр өөһэдөө субботнигой үдэр заводойнгоо оршон тойронии болбосон түхэлтэй, ариг сэбэр болгохо хүдэлмэридэ гарахань.

Барилгын, хабсаралгын эмхинүүд, барилгын материалнуудай болон барилгын индустриин предприятинуудай коллективүүд субботын үдэр хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлжэ, үйлэдбэрилдэг зүйлнүүдээ бүтээһэөр, гаргаһаар байхабди гэжэ уялга абанхай. Тэдээн шэнгеэр хүн зоной ажаһуудал хангалгын, худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай, ясли болон саадуудай коллективүүд хүдэлхөөр бэеэ уялгаланхай.

Субботнигой үдэр олонхи колхоз болон совхозуудай ажалшад ямар хэмжээнэй хүдэлмэри хэхэ байһанаа тодорхойлоод байна. Жэшээнь, Захааминнай аймагай колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэд апрелиин 15-най субботын үдэр сабшалан дээрэ мянган тонноһоо бага бэшэ наг шэбхэ гаргаха, 600 гаран гектар сабшалангые сэбэрлэхэ, 40 километр утатай посхоод заһабарилха, адаг 35 километр зайда шэнэ посхоод барихаар харааланхай.

Аймагуудай центрнүүдэй эмхи зургаануудай, албан газарнуудай олон коллективүүд субботын үдэр колхоз болон совхозуудта ошожо, хабарай тарилгын хүдэлмэриин бэлэдхэлдэ туһалалсаха байна. Заримаһиинь барилгын эмхи зургаануудта туһа хүргэхэ. Жэшээнь, Хэрэн тосхоной эмхи зургаануудай алба хаагшад хоёр квартиратай 10 гэрые штукатур хэлгэдэ гүйсэд бэлэн болгохо, бодхоогдожо байһан барилганууды дулаасуулхада хэрэгтэй болохо түлеэень бэлэдхэхэ юм. Аймагай центрэй олониитын хүсөөр буудалгын тирэй гэр баригдахань.

Субботнигто бэлдэжэ байха үедэ үүсхэгдэһэн, дээрэ хэлэгдэһэн, мүн бусадшье һайшаалтай хэрэгүүд халуунаар дэмжэгдэжэ, ажалша бүхы коллективүүдтэ үргэнөөр дэлгэржэ байһан зэргэтэй.

Субботнигой үдэр гол үйлэдбэри дээрэ ажаллажа байһан хүдэлмэришэдэй бүтээсэтэй һайнаар хүдэлхэ, түсэбһөө гадуур ехэ продукци бүтээхэ хэрэг хангаха гээшэ бэлэдхэлэй үедэ бэелүүлхэ шухалын шухала хэрэг болоно.

Хабар ерээ.. Город болон тосхон һууринуудые болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэридэ бэлдэхэ, ариг сэбэрые сахиха эгээл харюусалгатай хаһа ерэбэ. Субботнигой үдэр городуудай болон хүдэлмэришэнэй тосхонуудай үйлсэ ба талмайнуудые сэбэрлэхын тула хэдэн мянгаад хүнүүд гарахань.

Энээнтэй дашарамдуулан, Улаан-Үдэ хотодо, зарим аймагуудта тосхон һууринуудые болбосон түхэлтэй болгохо бэлэдхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр эрхилэгдэнэ гэжэ тэмдэглэхэ ушар гарана. Энэ үдэр ямар хэмжээнэй хүдэлмэри хэгдэхэ байһые, хэды шэнээн автотранспортын болон бусад хэрэгсэлнүүдэй хэрэгтэй болохо байһые үшөө тодорхойлоогүй баримта ушарна. Зарим тээтүүр, үнгэрхэдөө, субботнигой үдэр юу хэхэеэ мэдээгүй байһан баримта бии.

Иимэ байдалтай эбсэхын аргагүй. Иимэ нобшоор бэлэдхэлээ ябуулаа хадаа субботнигой үдэр мүртэй юумэн хэгдэнгүй байжа магад.

Колхоз болон совхозуудта городуудай, аймагуудай центрнүүдэй алба хаагшадай хэхэ хүдэлмэри тодорхойлолго ехээр нобшоржо байна. Илангаяа Улаан-Үдэ хото шадарай ажахынуудта хэгдэхэ хүдэлмэри бүришье түргэнөөр түсэблэгдэхэ зэргэтэй. Эмхидхэлэй һайн лэ байгаа һаань, городой ажалшад Эрхирэгэй, «Пригородный», Калининай нэрэмжэтэ совхозуудта ехэл туһа хүргэхэ байна бшуу.

Тобшолон хэлэхэдэ, субботнигто бэлэдхэл үшөөл олон дутагдалтай. Энээнии ойрын үдэрнүүдтэ усадхаха шухала.

Манай орон дотор ленинскэ субботнигуудые ходо эмхидхэдэг болоһонтой дашарамдуулан, СССР-эй финансын министерство, СССР-эй Госплан, СССР-эй Госбанк, СССР-эй ЦСУ субботнигой үдэр бүтээһэн продукци, хэһэн хүдэлмэриин хэмжээе тодорхойлхо, салин хүлһэ бүридхэхэ, хэды шэнээн олзо болон гаргаша хэхые элирхэйлхэ, тэрэшэлэн табан жэлэй түсэб уридшалан дүүргэхэ централизованно фонддо мүнгэ оруулха ниитэ нэгэ гурим зохёоһон байна. Тэрэнэйл үндэһөөр ленинскэ субботнигто хабаадалсаһан хүнүүдэй хэһэн хүдэлмэриин, бүтээһэн продукциин хэмжээн бүхы предприяти болон эмхи зургаануудаар бүридхэн гаргагдаха болоно бшуу.

Таһалгаряагүй хүдэлдэг үйлэдбэритэй предприятинуудта даабариһаа үлүү гаргаһан продукциин хэмжээе тодорхойлхын аргагүй байһан тула субботнигой үдэр бүтээһэн продукциие тоолохо арга боломжо үгы байна.

Субботнигой үдэр ажалшадай бүтээһэн продукциин, хэһэн хүдэлмэриин, туһаламжа хэһэн хүдэлмэриин, олоһон олзын хэмжээнүүд түсэбэй дүүргэлтэ тухай тоосоон дотор аминдаа бэшэгдэхэ зэргэтэй. Субботнигой үдэр бүтээгдэһэн продукци хадаа предприятиин оптово сэнгээр сэгнэгдэхэ байна.

Субботник болотор үсөөхэн үдэр үлэбэ. Апрелиин 15-да, Бүхэсоюзна субботнигто бүхы ажалшад, студентнэр, һурагшад эдэбхитэйгээр хабаадажа, юһэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ жасада өөһэдынгөө хубитые арьбанаар оруулха байһандань этигэнэбди.

Совет партийно-правительственнэ делегаци Ирак ошобо

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин түрүүтэй Совет партийно-правительственнэ делегаци Ирак ошохоёо апрелиин 6-да Москваһаа мордоо. Энэ делегаци Хойто Румейлидэхи национальна нефтяной түрүүшын ехэ олзоборилгые ашаглалгада оруулалгатай дашарамдуулан болохо баярай найрта хабаадаха байна.

Тус делегацые Внуковска аэродром дээрэ нүхэд Д. С. Полянский, М. Н. Соломенцев болон бусад тушаалтад үдэшөө.

(ТАСС).

...АСС-ай ...нэ һонин

...НИ-1", „МАС"—ЗАМБУУЛИНДА

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

...» гэжэ хэлхеэ хол... хэмэл одон, Фран... гэдэг бага хэмжээ... хэмэл одон түлхин ... ракетээр 1972 оной ...дэ Советскэ Союзһаа «Молни-1», «МАС» ... одод дэлхэйн бүмбэр... ...хадта саада захань ...ометр, дэлхэйн бүм... ...хадта наада захань ... хэмжээтэй, холуур ... замда гаргагдаа.

... дэлхэйе 11 час 45 ... туршада тойроно, за... градус һөөлжүү.

...» гэжэ хэлхеэ холбоо... ...дон алас холын теле... ...графна радио-холбоо... ...ашаглаха, тэрэшэ... ...йто зүгэй, Сибириин, ... ба Дунда Азиин ... тодхогдоһон «Орби... ...нуудта СССР-эй Түбэй ... программануудые ... зорилготой.

... программану... ..., олон һудалаар ... радио-холбоо бэелүүл... ...раһаа гадна, командна тодорхойлгын хэдэн аппаратура, тэрэшэлэн зүг шэг тодорхойлхо, зам залаха, элшэ хүсөөр хангаха түхеэрэлгэнүүд энээн дээрэ тодхогдонхой.

Абтаһан мэдээнүүдһээ харахада, хэмэл одон дээрэхи аппаратура һаадгүй һайнаар хүдэлнэ.

«Молни-1» гэжэ хэмэл одоор дамжуулан, хэлхеэ холбооной сеанснууд программын ёһоор бэелүүлэгдэнэ.

«МАС» гэжэ француз хэмэл одон замбуулинай дайдада Наранай элдэб батерейнүүдэй хэр зэргээр хүдэлхэ байһые шэнжэлхэ зорилготой.

«МАС» гэдэг хэмэл одон замбуулинай дайдые амгалан зорилгоор шэнжэлхэ ба хэрэглэхын тула СССР Франци хоёрой хоорондо тогтоогдоһон харилсаа холбооной программатай зохилдуулагдан табигдаа.

«МАС» гэжэ хэмэл одоной ниидэлгые адагламга, тэндэһээ дамжуулһан мэдээсэлнүүдые абалга Францийн газар дээрэхи станцинуудаар бэелүүлэгдэнэ.

Совет физигүүдэй ехэ туйлалта

Термоядерна туршалга хэжэ, барагдашагүй ехэ элшэ хүсэ гарган абадаг болохо гээшэ мүнөө сагай физикын тон шухала зорилго болоно. Энэ хэрэгтэ совет эрдэмтэд хубитаяа ехээр оруулжа байнхай. Эдэнэр «Плазмые мэдэлдээ оруулха» гэһэн зоримгой бодомжонуудые дурадхаад, тэдэнииень бусад оронуудта халан абаһан, бүгэдэ ниитын һайшаалда хүртэһэн байна.

Плазмын халаса ба эсэргүүсэлтын үзэгдэлнүүдые тодорхойлхо, шэнжэлхэ талаар шэнэ амжалта туйлагдаа. Физигүүдэй энэ хүдэлмэриие шэнжэлхы ухаанай тон ехэ шэнэ туйлалта гэжэ тоолон, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Ухаалан зохёолгонуудай ба тодорхойлгонуудай хэрэг эрхилдэг комитет апрелиин 5-да бүридхэлдэ абаа. Атомай хүсэ шэнжэлхэ И. В. Курчатовай нэрэмжэтэ институдай, Украинын Наукануудай академиин Харьковска физико-техническэ институдай хоёр бүлэг физигүүд иимэ тодорхойлгонуудые хээ. Энэ ехэ теоретическэ ба туршалгын хүдэлмэри академик Е. К. Завойскиин хүтэлбэри доро хэгдээ.

(ТАСС).

ТРАКТОРИСТ АЙЛ БҮЛЫН МЭРГЭЖЭЛ

САРАНСК. Торбеево гэжэ районно центрһээ МТЗ-50 трактораар бүхэли тракторна отряд Краснополье тосхондо ерэбэ. Энэнь «Сельхозтехникын» районно нэгэдэлдэ хүдэлдэг Корнеевтэнэй бүлынхид болоно.

Аха дүүнэр Корнеевүүд — Иван, Егор, Василий, Иван Егоровичой хүбүүн Василий—полидо утэгжүүлгэ гаргана, газарай хүрьһэндэ избёосхо тараан шэнгээнэ, хорхой шумуулнуудтай тэмсэнэ. Корнеевүүд ехэ оролдосотойгоор ажалладаг . Эдэнэй нэрэ солонь Хүндэлэлэй самбарһаа буудаггүй.

Мордвагай механизаторнууд мүнөөнэй табан жэлэй хоёрдохи оной хабарай тарилгада бэлдэжэ байна. Тракторнуудайнь 95 процент тарилгада гарахаар бэлэн болонхой. Бүхы машинануудынь һаяар заһабарилагдажа дүүргэдэхэ.

22 МЯНГАН ХҮН ХАБААДАХА

Улаан-Үдэ городой Октябрьска районой ажалшадай коммунис субботнигто хэр зэргэ бэлдэжэ байһан тухай районно штабай начальник, партиин Октябрьска райкомой секретарь Н. Н. Лоскутовой хөөрөөнһөө.

Апрелиин 15-да коммунис субботник үнгэргэхэ районно штаб, 11 хүнһөө бүридэһэн комисси эмхидхэгдээ. Энэ комисси бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ эхилээ.

Субботнигые һайн бэлэдхэлтэйгээр, эмхи гуримтайгаар үнгэргэхын тула предприяти, организаци бүхэндэ бэлэдхэл эртээнһээ хэгдэжэ захалба. Эндэхи комисси, штабууд өөһэдынгөө коллективэй арга боломжо элирүүлжэ, субботнигой үедэ хэды шэнээн продукциин бүтээн гаргагдаха, табан жэлэй жасада оруулагдаха мүнгэнэй хэмжээн тодорхойлогдожо байна.

Промышленна предприяти, барилгын организацинуудай олонхи хүдэлмэришэд өөһэдынгөө ажалладаг газарта хүдэлхэ юм. Тэдэнэр энэ үдэр ажалайнгаа нормо холо үлүүлэн дүүргэхэ, ехэ хэмжээнэй продукци бүтээн гаргаха гэжэ шиидээ.

Предприятинуудай 8700 хүдэлмэришэд субботнигто хабаадалсаха юм. Тэдэнэй 6740 хүниинь өөһэдынгөө станок, машинануудай дэргэдэ зогсожо; продукци бүтээн гаргаха болоо. Тэдэнэр 1,5 миллион түхэригэй промышленна продукци үйлэдбэрилхэ гэжэ багсаагдана. Жэшээлхэдэ, 3 мянган түхэригэй мебель хэгдэхэ, 3 мянган метр сэмбэ нэхэгдэхэ, 40 тонно нооһон сэбэрлэн угаагдаха, ехэ хэмжээнэй колбаса, консервэ хэгдэхэ байна. Промышленна предприятинуудай коллективүүд субботнигой үдэр олоһон 20,5 мянган түхэриг хүлһэнэй мүнгые табан жэлэй жасада оруулха гэжэ шиидээ.

Барилгын организацинуудай коллективүүд бултадаа хабаадалсаха гэжэ хараална. Нэгэ үдэрэй туршада 70 мянган түхэригэй капитальна барилгын хэгдэхэ байһаниинь элирүүлэгдээ.

Районой транспортна предприятинуудай 1370 хүдэлмэришэд хэдэг лэ ажалаа дүүргэхэ. Субботнигой үдэр арадай ажахын 20 мянган тонно элдэб ашаан шэрэгдэхээр багсаагдана.

Гадна худалдаа наймаанай, гүрэнэй эмхи зургаануудай, һуралсалай эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, студентнэр субботнигто олоороо хабаадалсаха юм. Тэдэнэр районой һуурин газар, предприяти, эмхи зургаануудай гэрнүүдые, газаа талые сэбэрлэхэ, болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэри хэхэ. Павловай, Трубачеевэй нэрэмжэтэ болон бусад зарим үйлсэнүүдтэ һуулгагдаха мододой нүхэн малтагдаха, мүн Бабушкинай, Терешковагай нэрэмжэтэ үйлсэнүүдтэхи трамвайн, автобусуудай зогсодог газарнуудые хорёолхо хүдэлмэри хэгдэхэ байна.

Коммунис субботник урданай мэтэ һайнаар үнгэргэхэ, ажалшад тэрээндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гэжэ найданабди.

Районой ажалшад коммунис субботнигой үдэр ажаллажа олоһон 37 мянган түхэриг мүнгые табан жэлэй жасада оруулха гэжэ шиидээ. Субботнигто районой 22 мянга гаран ажалшад хабаадалсаха.

Манай корр.

СЭЛЭНГЫН аймагай малшад, таряашад, механизаторнууд СССР-эй, Буряадай АССР-эй тогтоhоор 50 жэлэй ойе ажалай бэлэгээр угтахын, юhэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлэй хараа түсэбые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө хүсэ шадалаа элсүүлэн хүдэлнэ.

Гүрэндэ мяха, hү, ноохо элбэгээр худалдаха, абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада ниитын адууhа малда хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ, hайн бэлшээритэй байха ёhотой ха юм. Тиигэбэл адууhа мал бүхэли жэл соо тобир тарган байха, түл олоор абтаха, тарган мяхан, тоhолиг hүн, hайн шанартай ноохоншье ехээр абтаха байна.

Юhэдэхи табан жэлэй турша 1 миллион 330 мянган түхэриг гаргашалагдаа.

ЮhЭДЭХИ табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ Сэлэнгын луговодууд, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд бии байгаа арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, бүхы сабшалангай ургасые гектарай дунда зэргээр 9 центнертэ, уhалагдадаг талмайн ургасые — 13 центнертэ хүргэхэ, бүхы сабшалангhаа 210000 центнер, тэрэ тоодо уhалагдадаг газарhаа 149.000 центнер үбhэ абахаар шиидэбэд.

Зарим ажахын түрүү луговодууд СССР-эй, Буряадай АССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абана. Жэшээлхэдэ,

ШЭЛhЭЭ жэлдэ Сэлэнгын «Сельхозтехника» нэгэдэлэй лугомелиоративна отряд аймагай колхоз, совхозуудай сабшаланда минеральна үтэгжүүлгэ оруулха, наг шэбхэ гаргаха талаар ехэхэн туhаламжа үзүүлдэг байна.

1971 ондо «Сельхозтехника» нэгэдэлэй лугомелиоративна отрядай хүсөөр 1291 гектар нуга сабшалангай хурьhэн hайжаруулагдаа. Гадна сабшалан дээрэ 7.650 тонно наг шэбхэ гаргагдаа.

— Мүнөө шэбхэ гаргаха 2 звено, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха 1 звено байгуулагдаад, 2.780 га дээрэ үтэгжүүлгэ тараагаад байнхай. Гадна Сэлэнгын совхоздо, Тельманэй, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта шэнэ газар ашаглаха хүдэлмэри хэгдэхэ юм, — гэжэ «Сельхозтехника» нэгэдэлэй лугомелиоративна отрядай начальник А. Мятешов мэдүүлнэ.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

АМЖАЛТА ЭНДЭhЭЭ ЭХИТЭЙ

Сэлэнгын аймагай колхоз, совхозууд бүхыдөө 148.000 гектар сабшалан, бэлшээритэй. Тэрэнэйнь 11.414 гектар уhалагдадаг.

Сабшалан үндэhөөрнь hайжаруулха, ногооной үрэhэ тарижа, минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа, ургасыень эрид дээшэлүүлхэ талаар аймаг дотор ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Һүүлэй хоёр жэлэй туршада hайжаруулагдаhан бэлшээри байгуулагдажа эхилэнхэй.

Гэхэтэй хамта ниитын адууhа малые хүсэд хүрэхэ бүдүүн тэжээлээр хангаха асуудал гүйсэд шиидхэгдээ гэхын аргагүй. Сабшалан, бэлшээриин ногооной ургасын бага байдагынь юунhээ болоноб гэхэдэ, нэн түрүүн муугаар уhалагдаhан, үтэгжүүлгэ багаар оруулагдаhанhаа, зарим луговод болон механизаторнуудай ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандадагhаа болоно.

Аймагай олонхи ажахынуудта дүй дүршэлтэй түрүү луговодууд олон. Ленинэй, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозууд hүүлэй 6—7 жэлэй туршада үбhэ ногооной баян ургаса абана. Үнгэрэгшэ жэлдэ эдэ ажахынууд уhалагдадаг сабшалангай гектар бүриhөө тус тустаа 15,5—13,6 центнер үбhэ хуряагаа. Зарим звенонууд сабшалангаа 3-4 дахин уhалжа, элбэгээр үтэгжүүлгэ оруулhанай ашаар бүри ехэ ургаса абаhан байна. Жэшээлхэдэ, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод Г. Очиржаповай хүтэлбэрилдэг звено 255 гектар сабшалангай гектар бүриhөө 14,6 центнер үбhэ абаа. Тиихэдэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой дүй дүршэлтэй луговод Д. Жаповай звено 129 гектар газарhаа гектарай 30 гаран центнер үбhэ ургуулаа. Мүн тус колхозой луговод Б. Дансорунов гектарай 25 центнер абаха уялгаяа 30 центнертэ хүргэжэ шадаа. Хэнэйшье мэдэhээр, иимэ амжалта хүнгэнөөр туйлагданагүй, луговодуудай үдэр бүриин оролдосотой ажалhаа болоно бшуу.

Табан жэлэй туршада аймаг дотор нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Тиигэжэ 804 га сабшалан ундалуулха уhалууриин шэнэ hубаг, шанааб татагдаа, 1788 гектар hалха уhалууриин хуушан системэ шэнэдхэгдээ. Тиихэдэ 1.403 га намаглиг газар хатаагдажа, ашаглалгада оруулагдаа. 3.000 гектар шугы бургааhан отологдожо сэбэрлэгдээ. Эдэ бүхы хүдэлмэри-

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой Г. Очиржаповай даадаг звено бүхы сабшалан дээрэhээ гектарай 15,5 центнер абаха түсэбтэй hаа, 17 центнер үбhэ хуряаха уялга абаа. Тиихэдэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бэрхэ луговод Б. Дансорунов 190 га талмайhаа гектарай 28 центнерэй орондо 32 центнер hайн шанартай үбhэ хуряаха уялгатай. Мүн Сэлэнгын совхозой луговодууд Д. Бадмаев, Ц. Бадмажапов гэгшэд дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаа.

Иигэжэ абаhан уялгануудаа бэелүүлхын тулада эндэхи луговодууд нуга сабшалан дээрэ 48.000 тонно наг шэбхэ, 3.250 га газарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулха байна. Гадна 14.210 га газар уhалагдаха юм. Ойрын үдэрнүүдтэ бии байhан бүлүүр станцинууд, уhалалгын түхеэрэлгэнүүд хүдэлгэгдэжэ эхилхэнь. Гадна гидротехническэ 40 гаран барилга заhабарилагдажа эхилээ.

— Арбаад жэлэй урда манай ажахын адууhа малда хүсэд хүрэхэ бүдүүн тэжээл колхозой сабшалан дээрэhээ хуряан абтадаг hаа, мүнөө ондоо тээшэ ошожо, үбhэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэдэг болонхой. Һаяхан колхоздомнай луговодуудай зүблөөн үнгэргэгдөө. Манай луговодууд мүнөө жэлдэ гектар бүриhөө 15 центнерhээ бага бэшэ ургаса абаха уялгатай. 250 гектар сабшалан дээрэ шэбхэ тараагдаха, 250 га газарай хүрьhэн hайжаруулагдаха, — гэжэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод-агроном Д. Очиров хөөрэнэ.

Сэлэнгын совхозой Ехэ-Цагаанай отделениин луговодууд энэ жэлдэ түсэбөөр хараалагдаhан 9 центнерэй орондо 14 центнер үбhэ ногооной ургаса хуряахаар ажаллажа байнхай. Тус отделениин сабшалан гол түлэб Сэлэнгын аралнууд дээгүүр юм. Үнгэрэгшэ зун үертэ дайрагдажа, зарим сабшалан лайгаар дарагдаа. Мүнөө тэндэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри эхилхэнь.

— Жэл бүри табяад гектар сабшалан hөөг бургааhанhаа сэбэрлэгдэнэ. Мүнөөшье 60 гектар дээрэ иимэ хүдэлмэри хэгдэнхэй. Урдань тэндэhээ гектарай 5 центнер үбhэн хуряагдадаг hаа, мүнөө 20 центнер абтана. Би энэ жэлдэ даалгагдаhан 170 га сабшалангай гектарай 15 центнерhээ доошо бэшэ үбhэ хуряахаар шиидэнхэйб, — гэжэ тус совхозой луговод Ц. Бадмажапов мэдүүлнэ.

ҺАЯХАН КПСС-эй Сэлэнгын райкомой бюро, ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдком үбhэ ногооной элбэг баян ургаса ургуулhанай түлөө барюулагдаха В. А. Герасимовай нэрэмжэтэ шан тогтообо. Ушар юуб гэхэдэ, Буряад ороной суута луговод, Ленинэй орденой кавалер Василий Александрович Герасимов 1930 онhоо 1947 он болотор Сэлэнгын аймагта ажаллаа. Тэрэ урдань үрэжэлгүй байhан 40 гектар талмай дээрэ үтэгжүүлгэ, уhалуури шадамар бэрхээр хэрэглэжэ, олон жэлэй туршада үбhэ ногооной ургасые гектарай 100 центнертэ хүргэhэн байна.

В. А. Герасимовай нэрэмжэтэ аймагай шанда хүртэхын тула үбhэ ногооной баян ургаса абажа, социалис мүрысөөндэ илажа гараха зэргэтэй. Колхоз, совхозуудай лугомелиоративна түрүү отрядта «В. А. Герасимовай нэрэмжэтэ шангай лауреат» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдоод, 500 түхэриг мүнгэн шан барюулагдаха.

Үбhэ ногооной баян ургаса ургуулжа, үйлэдбэриингөө түсэб дүүргэжэ, мүрысөөндэ илаhан аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй лугомелиоративна отрядта «В. А. Герасимовай нэрэмжэтэ шангай лауреат» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдожо, 300 түхэриг мүнгэн шан барюулагдаха юм.

300 гектарhаа доошо бэшэ талмайн гектар бүриhөө 20 центнер үбhэ ногооной ургаса ургуулhан колхоз, совхозуудай луговодуудай звенонуудта «В. А. Герасимовай нэрэмжэтэ шангай лауреат» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдожо, 300 түхэриг шан үгтэхэ.

Мүн 150 гектарай тус бүриhөө 30 центнер үбhэ ургуулhан звенонуудта «В. А. Герасимовай нэрэмжэтэ шангай лауреат» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдоод, 200 түхэриг мүнгэн шан барюулагдаха. 50 гектарhаа бага бэшэ сабшалангай гектар бүриhөө 40 центнер, мүн дээшэшье үбhэ ургуулhан луговодуудта тиимэ нэрэ олгогдоод, 100 түхэриг шан үгтэхэ.

Суута луговод сабшалангаа үтэгжүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг байhан. Тэрэ гектар бүридэ 20—30 тонно наг шэбхэ, 1—1,5 центнер үнэhэ, шубуунай аргал хэрэглэдэг байгаа.

Гэхын хажуугаар, үбhэ хуряалгын үедэ унаhан ногооной үрэhэ хүрэнгые газарай хүрьhөөр булахын тула хүнгэн борнойгоор борнойлдог байгаа. Энээнэй ашаар үбhэ ногоон үдхэнөөр ургадаг бэлэй. Тэрэнэй хүдэлмэриин дүй дүршэл, сабшалан харууhалха, уhалха онол аргые мүнөө бүгэдын шадабари болгохо тон шухала. Энэ мүрысөөндэ аймагай ажахын бүхы луговодууд эдэбхитэйгээр оролсожо, нуга сабшалангаа hайжаруулха, үбhэ ногооной баян ургаса абахаар шиидэнхэй. Теэд хэнэйшье мэдэhээр, ажахын амжалта таряалан, сабшалангай баян ургасаhаа эхитэй ха юм даа.

Вас. БУДАЖАПОВ.

Политическэ hуралсал

ТҮГЭСХЭЛЭЙ ХЭШЭЭЛНҮҮД ҺАЙНААР БЭЛДЭХ

Политическэ hургуулинуудта, теоретическэ семинарнуудта политическэ hуралсалай жэл хүдөө нютагуудта апрель hарада, городуудта июниин 1-дэ дүүрэдэг гуримтай.

Һуралсалай энэ жэлдэ коммунистнууд болон партийнабэшэ эдэбхитэдэй политическэ hуралсалай гол удха юун байгааб гэхэдэ, марксистско-ленинскэ теорие, партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые гүнзэгыгөөр шудалха гэhэн юм. Мүн «Ажалшадай экономическа hуралсал hайжаруулха тухай», «Совет Социалис Республикануудай Союзай байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолнуудые гүнзэгыгөөр шудалhан, мүн профсоюзуудай XV съезд дээрэ Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэтэй hургуулинууд болон семинарнуудта хабаадагшад ехэ hонирхон танилсажа байна.

Энэ жэлдэ республика дотор эхин шатын политическэ 556 hургуули, марксизм-ленинизмын үндэhэн сурталшудалдаг 1155 hургуули, 467 теоретическэ семинар хүдэлжэ байна. КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой дэргэдэ марксизм-ленинизмын университет, авиационно заводто, прибор бүтээлгын, локомотив-вагон заhабарилгын заводуудта, Загарайда университедэй филиалнууд хүдэлнэ. Партиин обкомой дэргэдэхи теоретическэ семинарта республикын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд hурана.

Экономическа сурталай, партиин политикын асуудалнууд, ниитын үйлэдбэрие ударидаха, хүгжэнги социалис обществын хуули ёhонууд, ажахые эрхилхэ гурим партийна hуралсалда үргэнөөр, гүнзэгыгөөр шудалагдаа. Эхин шатын политическэ hургуулинуудта таба мянга гаран хүн экономикын үндэhэ hуури, марксизм-ленинизмын үндэhэн сурталшудалдаг hургуулинуудта долоо мянгаад хүн политическэ экономи үзөө, экономическа шэглэлтэй теоретическэ семинарнуудта 3314 хүн hуралсаа. Тиихэдэ коммунис ажалай 465 hургуулида 13516 хүн hурана. Улаан-Үдын, Кабанскын, Прибайкалиин, Ахын, Захааминай, аймагуудай, Советскэ, Октябрьска районуудай партийна организацинууд кадрнуудай экономическа hуралсалые бодомжотой hайнаар эмхидхээ. Экономикын эрдэм гүнзэгыгөөр шудалхын тулада эдэ аймагуудта элдэб арга хэрэглэдэдэг юм: hурадаг хүнүүдтэ реферат, элидхэлнүүдые бэшүүлдэг, тэдэнээ ажалшадай үмэнэ хэлүүлдэг, элдэб даалгабаринуудые дүүргүүлдэг, орооhон дурадхалнуудые бэелүүлэлсэхэ мэтэнүүдтэ hурагшад хабаадалсадаг юм.

Партийна пропагандын удха hайжаруулха, аша үрэ ехэтэй болгохын тулада энэ жэлдэ ехэ юумэн хэгдэhэн байна. Партиин Кабанскын, Бэшүүрэй, Прибайкалиин, Баунтын, Хяагтын, Түнхэнэй, Хойто-Байгалай райкомууд политическэ hуралсалые гүнзэгыгөөр хаража, шэнжэлжэ үзэдэг, коммунистнуудай эрдэм бэлэдхэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хэр туhатайб гэжэ хаража үзэдэг, тохёолдодог дутагдалнуудай шалтагаануудые элирүүлдэг болоо. Эдэ аймагуудта пропагандистнарай hуралсал hайнаар эмхидхэгдэдэг болонхой. Зэдын, Кабанскын, Яруунын аймагуудта, Железнодорожно, Советскэ, Октябрьска районуудта теоретическэ, методическа, конференцинүүд үнгэргэгдэдэг байна.

Партийна, комсомолой hуралсалай жэлэй дүүрэхэ саг ойртожо байна. Апрель, май hаранuудта hуралсалай программа дүүргэгдэхэ болоно. Һүүлдэнь дүнгүүдэй хэшээлнүүдые үнгэргэхэ хэрэгтэй. Иимэ занятинуудай зорилго гэхэдэ, коммунистнууд, комсомолшууд, партийнабэшэ эдэбхитэдэй үзэhэн материалаа улам гүнзэгыгөөр хадуужа абахадань, шэнэ жэлдэ hураха hуралсалаа тодорхойлходонь туhалха гэhэн юм.

Һуралсалай жэл түгэсхэхэдөө политическэ, теоретическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ гэhэн партиин уставай эрилтэнүүдые коммунистнуудай хэр зэргэ бэелүүлжэ байhые харуулна бшуу.

Һуралсалай дүнгүүдые олон янзаар гаргажа болоно. Хөөрэлдөөнүүдые, теоретическэ семинарнууд ба конференцинүүдые үнгэргэхэдэ болохо, шалгалта хэхэдэ хамаагүй. Дүн гаргаhан хэшээлнүүдые программын темээр үнгэргэхэ болоно гээшэ ааб даа. Зүгөөр партийна hуралсалай шата бүхэндэ онсо илгаанууд байха юм. Жэшээнь, эхин шатын политическэ hургуулинуудта, марксизм-ленинизмын сурталшудалдаг hургуулинуудта КПСС-эй XXIV съездын материалнуудhаа, мүн партиин бэшэ башэ документнүүдhээ хөөрэлдөө үнгэргэхэ гү, али шалгалта бариха темэнүүдые абажа болоно. Теоретическэ семинарнуудта түгэсхэлэй хэшээлнүүд — теоретическэ конференци, семинарнуудые хэбэл боломжотой ха. Эндэ олон темэ абажа болоно: мүнөөнэй үедэхи коммунис байгуулалтын зорилгонууд тухай КПСС-эй XXIV съезд, коммунис байгуулалтада партиин үүргын дээшэлхэ тухай, ажалшадай байдал hайжаруулха гээшэ партиин экономическа политикын эгээн дээдэ зорилго мүн гэхэ мэтэнүүдые абамаар.

Партийна, комсомолой hуралсалай эхин шатын, дунда шатын hургуулинуудта дүнгүүдые гаргаhан занятинуудые үнгэргэхэдэ хэрэглэмээр асуудалнууд «Методист» гэжэ партиин обкомой политическэ гэгээрэлэй байшангай гаргадаг журналда хэблэгдэhэн байха.

Марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ, партийна эдэбхитэдэй hургуулинуудта шалгалтануудые хэхэдэ болохо, теоретическэ конференцинүүдыешье үнгэргэхэдэ hайн байдаг. Бэеэ даагаад hурадаг хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй, интеллигенциин, коммунистнуудай hуралсалай дүн гаргаха арга мүн лэ иимэ конференци болоно гэжэ бодото байдал харуулба.

Комсомолой политическэ hуралсалай дүн гаргаха хэрэгтэ партийна организацинууд ехэ hаналаа табилсаха зэргэтэй. Партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүд болон материалнуудые хүбүүд, басагад хэр зэргэ ойлгоо, шудалаа гээшэб гэжэ комсомолой кружок, семинар бүхэн дээрэ хаража үзэбэл hайн бэлэй. Ленинскэ урогууд мүн лэ hайн шалгалта боложо үгэдэг. В. И. Ленинэй зохёолнуудые залуушуулай хэр зэргэ шудалжа байhанинь эдэ урогууд дээрэ элирдэг юм.

Пропагандистнар, hурагшад түгэсхэлэй хэшээлнүүдтэ ямараар бэлдэнэб, тэрээнhээ hуралсалай дүнгүүд дулдыдаха байна. Политическэ гэгээрэлэй кабинедүүд, тэдэнэй библиотекэнүүд эдээндэ ехэ туhаламжа үзүүлхэ үүргэтэй. КПСС-эй Кабанскын, Хяагтын, Улаан-Үдын, Мухар-[...] хааминай, Хорин, [...] комуудай кабинедүүд [...] жэлэй hүүлэй [...] дэжэ эхилhэнинь [...] Эдэнэр дүнгүүдые [...] гэжэ тодорхойлоо, [...] пропагандистнарай [...] гэнэ, hургуулинууд[...] дай, эрхим пропаганд[...] дүршэл согсолно, [...] дэнэ, техническэ [...] выставкэ эмхидхэнэ.

Түгэсхэлэй занятин[...] гэхэдоо, партийна ор[...] залуу пропагандист[...] табиха зэргэтэй. [...] лүүлхэ хэрэгтэ хама[...] дадаг, занятидаа [...] мүртэнгөөр бэлдэд[...] мунистнуудай дай[...] рые мартажа болохо[...] рим нютагуудта hур[...] лон семинарнуудай, [...] хитэдэй аймагуудай [...] дай занятинууд таhал[...] хойшолуулагдадаг [...] нютагуудта hуралса[...] ма дүүргэхэ хэм[...] хэрэгтэй. Тиигэхэ [...] нист, hурагша бү[...] материалыень ойлгу[...] хо хэрэгтэй болоо hа[...] hаламжа үзүүлхэ шу[...]

Партийна эдэбхитэ[...] ска соведүүдэй гэшүү[...] занятида, hуралсала[...] hан суглаан дээрэ, [...] комуудай пленум, [...] хитэдэй суглаан дээр[...] дань, hайн байдаг.

Һуралсалай жэл [...] түгэсхэхын тулада аб[...] нүүд шэнэ жэлдэ [...] тэнь ехэ удха шанарт[...] литическэ hуралсал[...] рэнь нарижуулха, [...] хүдэлмэрие аша үр[...] гохо, коммунистнууд[...] шууд болон бүхы ажа[...] хи үүсхэл дээшэлүүл[...] партиин XXIV съезд[...] ринүүдые бэелүүлхэ [...] нэрые элсүүлхэдэ туhа[...] hанинь лабтай.

В. Т[...]
КПСС-[...]
политическэ [...]
байшангые [...]

Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ах[...]нишон Максим Трифонович Васильев тэрэнэй туhалагша коммунист Семен Фадеевич Васильев хоёр хамтадаа 510[...]дые харууhалдаг юм. Хонидойнгоо үбэлжэлгын үедэ ор[...] hайнаар харууhалhанай ашаар тэдэнэр мүнөө жэл 615 [...]гү, али 100 эхэ хонин бүриhөө 120 хурьга абаад байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү хонишод М. Т. Васильев С. Ф[...]ев хоёр.

З. ВЕСНИНАГАЙ [...]

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛ[...]

ГЕКТАРҺАА 100 ПҮҮД ОРООҺО ХУРЯАХЫН ТҮ[...]

Жэлhээ жэлдэ таряанай баян ургаса хуряахы[...] республикымнай бүхы ажахынууд тэмсэжэ байдаг. [...] абажа харахада, Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэм[...]зой ажалшад минеральна болон нютагай үтэгжүү[...] хэрэглэhэнэй ашаар ороохо таряанай ургаса д[...] ороохоной өөрынь үнэ сэн доошолуулжа шадаhан ба[...] ажахын главна агроном Б. Б. ЖЕРБАКОВ манай [...]дентын гуйлтаар ажал хүдэлмэри тухайгаа хөөрэжэ [...]на. Тэрэнэй харюу доро үгтэбэ.

ҺҮҮЛЭЙ жэлнүүдтэ ороохо таряанай ургаса дээшэлнэ: 1968 ондо — 8,5 центнер, 1969 ондо—6,3 центнер, 1970 ондо — 9,2 центнер, 1971 ондо—14 центнер гектар бүриhөө абтаа. Түсэбтэ табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ гектар бүриhөө 16 центнер ороохо хуряаха уялга абанхайбди. Гэхэтэй хамта манай Түнхэнэй аймаг ган гасуур, уhан аюулда ходо шахуу дайралдажа, таряа ехээр абалгада hаад ушардаг байна. Гэбэшье иимэ богони бoлзор соо ороохо таряа үйлэдбэрилгэеэ яажа дээшэлүүлhэн тухайгаа эндэ хөөрэхэ хүсэлэнтэйб.

Баян ургаса hайн шанартай үрэhэ хүрэнгэhөө эхитэй ха юм даа. Энээниие хараадаа абажа, манай аймагай сагай уларилда таарадаг «Кометэ», «Скала» гэдэг сортын шэниисэ Эрхүүгэй областьhоо асараабди. Үшөө тиихэдэ ажахы дотороо газар эдлэлгые hайжаруулаабди. Бүхы паараа хабар эртэ борнойлоо hэмди. Тарилгын урда тээ тэндээ культиваци хээбди, мүн тарилгаяа богони болзорто үнгэргэhэн байнабди. Хабарай шииг нойто алдахагүйн тула таряагаа эртээр тарихаяа оролдодогбди. Оройтоhон таряан намар эдеэшэжэ үрдидэггүй. Эдэ бүгэдэ хэмжээнүүдэй шухала байбашье, үтэгжүүлгэгүйгөөр баян ургаса абахань бэрхэтэй гэжэ тоолоноб. Ургаса эрид дээшэлүүлхын тула минеральна болон органическа үтэгжүүлгэ зүбөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй. Имагтал үтэгжүүлгын ашаар таряа ехээр абажа шадаха байнабди. Жэшээ болгон, иимэ тоонуудые дурдая. 1969 ондо 955 центнер минеральна үтэгжүүлгэ, 1970 ондо 2660 центнер, 1971 ондо — 5063 центнер үтэгжүүлгэ таряалангай газарта оруулагдаа. Мүнгөөрнь абажа тоолобол, иимэ гаргаша хэгдээ: 1969 ондо 17783 түх, 1970 ондо—21703, 1971 ондо — 40.000 түхэриг. Центнер ороохоной өөрынь үнэ сэн 1969 ондо — 13,28 түхэриг, 1970 ондо—9,89 түх, 1971 ондо—6.37 түхэриг болоо. Нэгэ центнер ороохо үйлэдбэрилгэдэ гаргашалагдаhан ажалта үдэрынь иимэ болоо: 1969 он — 0,81, 1970 он — 0,61, 1971 он —0,34.

Минеральна үтэгжүүлгэ иимэ[...]

хэмжээгээр хүрьhэнд[...] паар хоёрдохёо ха[...] тар бүридэнь 46 кг. [...] кг. азотно үтэгжүүлгэ [...] Газараа намар хахал[...] үтэгжүүлгэ хэхэдэ h[...]

Ургаса хуряалгада[...] таар хандажа, гээлт[...] гөөр таряагаа хур[...] оролдонобди. Бүхыдөө [...]хоз түсэбэй ёhоор [...] центнер ороохо ту[...] мянган центнертэ хүр[...]

Тиихэдэ үшөө нэг[...] дурдая. Шанаагай от[...]жүүлгэ оруулhан участ[...] гектар бүхэнhөө 27 [...]ниисэ, 19 центнер об[...]тын отделени — [...] центнер шэниисэ, 14 [...] хуряагаа. Энэмнай тар[...]ритой амжалта гэжэ [...] Колхозой механизато[...] таряашадай оролдосо[...] эдэ бүгэдэ туйлагдаа [...] тэмдэглэхэ шухала.

Агротехникэ, минер[...]жүүлгэ зүбөөр хэрэглэ[...] гектар бүриhөө үшөө[...] суглуулха байнабди. Тии[...]да сэнтэй ороохо гур[...]та оруулагдаха. Жэш[...] центнер шэниисын [...]сэн түсэбэй ёhоор 7 т[...]тэ болохо аад, 5 түх. [...] болоо. Гэхэтэй хамта [...] үтэгжүүлгэhээ гадна, [...]хай мартажа болохо[...] үнгэрэгшэ жэлдэ мян[...]нер наг шэбхэ тар[...] дээрэ гаргаабди.

Манай колхозой [...]нууд болон таряа[...] XXIV съездын ши[...]дые бодото дээрэнь бэе[...] орондоо хүдөө ажа[...] элбэг дэлбэгээр ту[...]тар бүриhөө 100 пү[...] али 16 центнер ороо[...]нөө жэлдэ хуряажа [...]хэй.

Мүнөө манай колхо[...] энэ зорилгоёо дүүр[...]hан малгайгаа аб[...] ажаллажа байна. Хаба[...]да бэлэдхэл түлэг [...] зоймнай 2113 гектар [...]нөө жэлдэ үтэгжүү[...]

С. О[...]

НАРАЙ МАЛ—НАРИН ГАРТА

Эхэhээ hая гараhан нарай тугалнуудые түрүүшын 10 хоногто тусгаар профилакторидо байлгажа, элдэб үбшэндэ нэрбүүлэнгүй, hайнаар харууhалха, гарзалуулангүй тушааха гээшэ тон харюусалгатай хүдэлмэри болоно.

Бэшүүрэй совхозой Шэбэртын фермынхид эгээл дүршэлтэй тугалшан Агния Васильевна Рябовада энэ хүдэлмэриие даалганхай. Тугалайнь байра соо ороходо ариг сэбэр, хуурайхан, температураньшье нэгэ жэгдэ зохид. Избёосхоор дүн сагаахан болотор будажархиhан таhалганууд соо буржагархан ноохотой хуа-эреэн, улаамалаан тугалнууд бэе бэеэ олижо байгаад дэбхэрэлдэн наадана. Зариманиинь угжаар hү эдинэ.

Нарай малые эдеэлүүлхэ хаhа сагые нариинаар сахиха, элдэб үбшэнhөө hэргылжэ, эм домоор тариха, уулгаха хэрэгтэй. Юрэдөөл үнеэдэй олоор тугаллажа байха үедэ үдэр hүнигүй шахуу тэдэнэйнгээ хажууда байхашье ушар болодог. Агния Васильевна нэгэ доро 25—30 тугал харууhална. Тиигэжэ жэл соо фермэдэнь абтаhан бүхы 200 гаран тугал энэл эхэнэрэй гараар түрүүшын арбан хоногто тэжээгдэнэ, түлжүүлэгдэнэ ха юм.

Нёдондо Шэбэртын фермынхид зуун үнеэн бүриhөө 100 тугал түлжүүлээ. Энэ амжалтада тугалшан А. В. Рябовагай оролдосото ажалай хубита бага бэшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Рябова тугалнуудаа эдеэлүүлжэ байна.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

Социалис оронуудаар

«ФИАДУУД» БА «ЖИГУЛИНУУДТА»...

ВАРШАВА. Совет харгынуудаар гүйлдэдэг Польшын «Ниса», «Жук» гэдэг ашаанай автомобильнууд hайн сэгнэлтэдэ хүртэнэ. Тэдээнhээ гадна, «Жигули» гэжэ хүнгэн машинын түхеэрэлгэ, 6 тонныи автомобильна прицепүүдые Польшын промышленность СССР-тэ эльгээдэг.

АР агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Тольяттиин заводто Польшоhоо авточасть асаралга байгша ондо 2 дахин нэмэхэ юм. «Польшын фиадуудта» хэрэглэгдэхээр Советскэ Союзhаа абаашагдадаг детальнууд мүн лэ тэды дахин олон болгогдохо байна.

«БИОВЕТЫН» ШЭНЭ ПРОДУКЦИ

ПРАГА. Медицинын үрэ ехэтэй препарадуудые хэрэглэhэнэй ашаар, малай халдабарита үбшэн ЧССР-тэ усадхагданхай. Урда тээнь вакцина гаргадаг байhан предприятинууд тэрэнээ бага болгоод, мал шахан таргалуулхын тула хэрэглэгдэхэ витаминна, минеральна, мүн тэжээл hүн хоёрой холисо, үйлэдбэрилжэ эхилээ. Мүн тугалнуудые таргалуулхын тула тэжээл hүнэй холисо «Биовета» предприятида үйлэдбэрилэн гаргадаг болоо. Тиигэхэ зуураа, эндэхи мэргэжэлтэд hүнэй тоhые малай өөхөөр hэлгэхэ шэнэ арга бии болгоо. Тэрэнь республикын арадай ажахыда жэл бүри 10 миллион литр hайн hү арьбалха арга олгохо байна.

«МАМОНТ» БА «РУБИН»

БУДАПЕШТ. (АПН—«БУДАПРЕСС»). Сегедэй хүдөө ажахын институдай научна хүдэлмэрилэгшэд абрикосой «мамонт» гэжэ шэнэ сорт бии болгоо. Ганса нэрыеньшье дурдахада, иимэ сорт томо үрэтэй гэжэ тухайлхаар. Шэнэ сорт үндэр ургаса үгэдэг. Балатонуйхейскэ госхоздохи 17 гектарай тус бүриhөө дунда зэргээр 120 центнер абрикос хуряагдаа. Сегедэй томо үрэтэй «рубин» гэжэ вишни мүн лэ шэнэ сорт болоно. Энэнь бэшэнhээ 4 неделеэр урид эдеэшэдэг юм.

РУМЫНИИН СЭНХИР ЭКРАНУУД

БУХАРЕСТ. (АПН). Социалис Румынида түрүүшын теле-дамжуулга харуулагдаhаар 15 жэл болобо. Республикын ажалшадай ажаhуудалда телевидени батаар нэбтэрэн оронхой. Румыниин нютаг бүхэндэ телеприёмнигуудай антеннэнүүд харагдадаг. Мүнөө 2 миллион шахуу телевизор республика дотор бии.

ХУДАГУУД ОЛОШОРНО

УЛААН-БААТАР. (АПН). Совет, венгр мэргэжэлтэдэй туhаламжаар Монгол орондо онцhон аргаар уhа гаргадаг худагууд олошорно. Республика соо 18 мянган худаг бии болонхой.

Уhанай hудал бэдэрхэ, үрэмдэхэ, уhа гаргахын тула хэрэглэгдэдэг машина болон механизмнуудые заhабарилха цехые Баян-Хонгорой аймагта совет барилгашад ашаглалгада hая оруулаа.

Немец-фашис булимтарагшадhаа Польшын нииcлэл хотые сүлөөлhөөр 27 жэлэй ой январьда гүйсөө hэн.

Мүнөө Польшын Арадай Республикын ниислэл хото—Варшава hэргээн шэнэлэгдэжэ, танигдахаар бэшэ болотороо ургаа. Энэ хото хүсэтэ индустриин, эрдэм ухаанай, соёлой эмхи зургаануудай гуламта болонхой. Поляк арадта бэлэг болгожо, Советскэ Союзай барижа үгэhэн соёлой, эрдэмэй ордон (зураг дээрэ) гэгээрэл, соёл болбосорол хүгжөөлгэдэ шухала үүргэ дүүргэнэ.

ЦАФ—ТАСС-ай фото.

Ажалшад зүбшэнэ, дурадхана, шүүмжэлнэ

...зетымнай номер бүхэнэй нэгэдэхи хуудаһанда ...юһэдэхи. Эршэ, шанар, дэлисэ» гэһэн ...гаража байдаг. Республикын промышленна ...тинуудай, колхоз ба совхозуудай ажалшан ара... ...эдэхи табан жэлэй хоёрдохи оной түсэб, абаһан ...ямараар дүүргэжэ байһан тухай тобшохон ...ниүүд, корреспонденцинүүд тэрэ гаршаг доро ...оно. Эндэ багахан нэгэ жэшээ дурдая.

...нэй аймагай «Сибиряк» колхозой түрүүлэгшэ ...лов «Табан һараар урид!» гэһэн мэдээсэл соо... ...эжэ бэшэнэ: «СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэ... ...түндэлэлдэ колхозоймнай малшад, механиза... ...ай дунда социалис мүры... ...обөө үдэртэ үргэн далай... ...ар дэлгэржэ байна. Тиигэ... ...ндэ мяха худалдаха хахад ...түсэб болзорһоонь холо ...үргэдэ. Тушаагдаһан бу... ...нүүд түс бүридөө дунда ...342 килограмм шэгнүүр... ...гол түлэб дундаһаа дээ... ...ган сэгнэлтэтэйгээр аб... ...Иимэрхүү удхатай олон ...мэдээсэлнүүд редакцида оро... ...годэ толилогдодог байна. ...республикын ажалшадай ...ажалай гэршэ болоно.

...Союзай, мүн Буряадай АССР-эй 50 жэлэй алдар... ...ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө эрмэл... ...аймагай түб Хэжэнгэ тосхондо ажаһуугшад, Сэ... ...аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ...һууринуудаа улам һайхан, болбосон түхэлтэй ...гэһэн үүсхэл гаргаһан байна. Тэдэнэй абаһан ...үялганууд ба нэмэл бэшэг газетэдэмнай то... ...һэн. Хэжэнгэ, Тохой тосхонуудай ажалша... ...байн һайхан үүсхэлые республикымнай арад ...халуунаар дэмжэжэ байна. Тэрээн тухай хэ... ...мэдээсэлнүүд абтажа, газетэдэ тунхаглагдаа.

...һууринуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэ... ...тон шухала асуудалнуудай нэгэн болоно. Энэ ...аар бэшэгдэһэн корреспонденци, статьянууд ...шье манай газетэдэ толилогдожо байха юм.

...газетынгээ үнэн сэхэ туһалагшад — хүдэл... ...ба хүдөө бэшэгшэдтэ соёлой хоёр жэлэй доб... ...дай асуудалаар тобшо мэдээсэл ба статьянуу... ...кцида эльгээжэ байхыень хүсэнэбди.

... — хабарай эхин һара. Энэмнай хабарай та... ...белдэхэ, сабшалан ба бэлшээри һайжаруулха ...латай хүдэлмэринүүдэй халуун хаһа байгаа. ...ын колхоз, совхозуудта газарай үрэжэл һай... ...хоёр һара үнгэргэхэ тухай КПСС-эй обко...мой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол газетымнай хуудаһанда толилогдоо һэн. Тиимэһээ энэ тон шухала асуудалда онсо анхарал хандуулагдажа, газетын хуудаһануудта олон тоото материалнууд гаргагдаһан байна. Улаан-Үдын, Зэдын, Захааминай, Мухар-Шэбэрэй ба бусад аймагуудай ажахынуудта сабшалан ба бэлшээри һайжаруулха габшагай хоёр һара эмхитэй һайнаар эхилбэ. Энэ шухала хүдэлмэри майн 25 болотор үргэлжэлүүлэгдэхэ юм. Ушар иимэһээ колхоз, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй эршэтэ ажал тухай корреспонденци, статьянуудые хүдөө бэшэгшэдһээ, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө хүлеэнэбди.

МАНАЙ ПОЧТО
ЭРШЭТЭ АЖАЛАЙ ОХИН

Жэлэй эхинһээ хойшо шүүмжэлхы удхатай олохон бэшэг редакцида орожо, газетэдэ толилогдоо һэн. Тэдэ бэшэгүүд хэмжээ абахын тула партийна, совет, ажахын органуудта эльгээгдэдэг байна. Хүтэлбэрилхы тушаалтай олонхи нүхэд газетын шүүмжэлэлдэ анхаралтайгаар хандажа, тодорхой хэмжээ абаад, редакцида дары мэдээсэдэг заншалтай. Гэхэтэй хамта «нюдэ балай, шэхэ дулии» болоһондол, зарим хүтэлбэрилэгшэд мэдээшэгүй болоод ябадаг байна. Хоёр жэшээ дурдая.

Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхоз хурьга абалгада муугаар бэлдэнэ гэжэ Б. Жамбаловай «Дээрэ ортошоогүйдөө» гэһэн корреспонденци соо шүүмжэлэгдээ һэн. Тэрэнь январиин хуушаар газетэдэ толилогдоод, совхозой парткомдо бэшэг эльгээгдэһэн юм. Теэд парткомой секретарь А. С. Алексеев мүнөө болотор редакцида ямаршье харюу үгөөгүй байһаар. Февралиин 27-ной номерто «Аргань ехэ, ажалынь ахир» гэжэ томохон статья толилогдоо. Тэндэ Сэлэнгын аймагай ажахынуудта һү һаали дээшэлүүлхэ талаар арга боломжонууд гүйсэд хэрэглэгдэнэгүй гэжэ хэлэгдэһэн юм. Энэ корреспонденци тухай хэмжээ абахынь тула аймсоведэй гүйсэдкомдо хандаһан байгаабди. Аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ К. Д. Лубсандоржиев мүнөөшье болотор редакцида харюусаагүй.

Иимэрхүү ябадал саашадаа тэсэхын аргагүй. Хүтэлбэрилэгшэ бүхэн газетын шүүмжэлэлдэ харюусалгатайгаар хандаха, тэрээн тушаа зохихо хэмжээ абаад, газетын редакцида мэдээсэхэ уялгатай. Энээниие мартажа болохогүй.

Март һара соо манай редакцида хамтадаа 389 бэшэг ороо. Тэдэнэй гурбанай хоёр хубинь газетэдэ толилогдоһон байна.

Иннокентий Дармаевич Иванов Ахын аймагай «50 лет Октября» колхозой түрүү малшадай нэгэн юм. Үнгэрһэн зун 112 толгой хашараг холын бэлшээридэ адуулжа, һайнаар таргалуулһан юм. Мүнөө бүхы малынь тобир тарганаар ондо орожо байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. Д. Иванов.

Д. Дугаровай фото.

„ХҮН БОЛОХО БАГАҺАА"

Полина Георгиевна Дульянова эсэгэеэ һайса һанадаггүй. Эсэгэнь багадань наһа бараһан юм. Тэрэнэй арбан гурба наһа хүрэжэ ябахадань, 1944 оной намар эхэнь наһа баража, дүү басагантаяа үлөө һэн. Эжы абаһаа гээгдэжэ үншэрһэн басагад Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай хүшэр хүндэ сагта өөһэдөө хоолойгоо тэжээхэ баатай болоо һэн. Дүү басагаяа хүршэ айлайдаа үгэжэ, Полина өөрөө Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай ФЗУ-да һурахаяа ороһон байна.

Полина тус һургуулияа амжалтатай дүүргээд, энэ комбинадай нэгэ цех соо 4-дэхи разрядтай боложо, мяха шулагшаар хүдэлжэ эхилээ һэн. Хуулиин наһанда үшөө хүрөөдүй ябаһан басаган шударгыгаар хүдэлжэ, багахан сагай туршада ажаллахадаа шадамар бэрхэ байһанаа, харуулжа, сугтаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө дунда мэдээжэ болоһон байна.

Хоёр жэлэй үнгэрхэдэ, Полина 6-дахи разрядай мэргэжэлтэн болоожо, оролдосо ехэтэйгээр хүдэлжэ захалаа һэн. Бэрхэ басаганай ажал хүдэлмэриие тус комбинадай дирекци эрхимээр сэгнэжэ, Хүндэлэлэй олон грамотаар, мүнгэн шангаар, мүн үнэтэ бэлэгүүдээр шагнаһан байха юм.

Полина Георгиевна 1959 онһоо хойшо Захааминай мяханай комбинадта хүдэлжэ байнхай. Энэ эхэнэр эндэшье эдэбхитэйгээр хүдэлхэ зуураа, дүй дүршэлөөр баян болоһон, ажалша хүнэй нэрэ хүндые дээрэ үргэжэ ябадаг юм. Нүхэр Дульянова Закаменск городой түрүүшүүлэй Хүндэлэлэй самбарта гараһаар үнинэй. Мүнөө Полина Георгиевна олонитын эдэбхитэн, арадай хиналтын бүлгэмэй гэшүүн.

Нимэл хадань Полина Дульяновае нүхэдынь хүндэлдэг, дүй дүршэлһөөнь һуралсадаг, тэрээнтэй хамта хүдэлхөө хүсэжэ ябадаг байна бшуу.

Мүнөө Полина Георгиевна түсэбгэ табан жэлдэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн, ССР Союзай 50 жэлэй алдарта ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахаар зоригжонхой.

С. ТАБДАЕВ.

ҮЕ САГАЙ ЭРИЛТЭ

Юһэдэхи табан жэлэй туршада хүдөө ажахын үйлэдбэридэ электрын хүсэ ехээр хэрэглэдэг болохо, мүн хүдөө ажахыдахи ажаһуудалай хэрэглэмжэдэ электрын гэрэл хүсэ 2 дахин ехээр үгэдэг болохо гээд партиин XXIV съездын Директивэнүүд соо заагданхай.

Энэ заабари бэелүүлэн, Буряад ороной энергетигүүд юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хүдөө ажахые электрижүүлхэ, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ электрын хүсэ нэбтэрүүлхэ талаар горитой амжалта туйлаа юм. Оньһожоруулагдаһан № 56 колонню энэ талаар ехэ хүдэлмэри хээ. Тусхайлбал, колхозууд, совхозуудта трансформаторна 347 подстанци баригдаа, 1257 километр газарта электрын лини татагдаа. «Бурятэнергын» аймагуудтахи организацинуудай хүсөөр республикын хүдөө ажахыда трансформаторна 26 подстанци баригдаһан, 31 километрэй зайда электрын лини татагдаһан байна.

1971 ондо хүдөө ажахыда электрын гэрэл хүсэ хэрэглэлгэ саада жэлэйхитэйнь сасуулхада, 9,5 миллион киловатт-часаар ехэ болоо. Мүнөө манай республика дотор электрын гэрэлгүй нэгэшье һуурин, фермэ, холын отара олохонь бэрхэтэй юм байха.

Хэды имэшье һаа, Буряадай АССР-эй хүдөө ажахыда электрын гэрэл хүсэ хэрэглэлгын хэмжээн үшөөл бага зандаа. Россин Федерациин юһэдэхи табан жэлэй түсэбэй ёһоор 1975 ондо хүдөө ажахыда электрын хүсэ хэрэглэлгэ нэгэ хүн дээрэ абахада, жэлдээ 1850 киловатт-час болохо хараатай. 1971 ондо манай республикадахи энэ тоо оройдоол 939 киловатт-час болоно.

Харахадашни, фермэдэ гү, али бригадада электрын лини татагданхай, трансформаторна подстанци табигданхай байха. Теэд эдээнһээ оройдоол 5—10 лампочка носоо болохо, энээгээрэ бүхы «оньһожоруулга» дүүрэдэг муутай. Эндэ хэрэглэгдэхэ бүхы түхеэрэлгэнүүд нэгэн гээ һаа, эбдэрхэй дээрэһээ миин хэбтэхэ, үгы һаа, эдээниие хүдэлгэхэ мэргэжэлтэн байхагүй. Табигдаһан трансформаторна подстанциин хүсэншье хэрэглэгдэхэгүй. Харин тиихэдэ фермэ, гүүртэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд бүхы юумэеэ гараараа хэжэ байха. Гадна республикын колхозууд болон совхозуудта тодхогдоһон электрын түхеэрэлгэнүүд техническэ талаараа муугаар ашаглагдажа, шэнээр баригдаха барилгануудайнь заабаринууд хазагайруулагдана гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Энэ талаар колхоз, совхозуудта электрын лини татадаг, трансформаторна подстанцинуудые тодходог барилга-хабсаралгын гол организаци—оньһожоруулагдамал № 56 колоннодо энэ талаар ехэ эрилтэ хэгдэхэ байна.

Тус колонно һайн мэргэжэлтэдтэй, шэнэ барилга хэхэ бүхы түхеэрэлгэ, материалаар хангагданги организаци юм. Тиимэһээ түргэнөөршье, һайн шанартайгааршье бариха арга боломжо бии гээшэ. Теэд энэ организациин барилга-хабсаралгын участогууд трансформаторна подстанцинуудые барихадаа, шэнэ лининүүдые татахадаа, электрын түхеэрэлгэ тодхохо заабаринуудые бүдүүлигээр хазагайруулдаг байна. Иимэ барилгануудые тушаажа абахын тулада манай түлөөлэгшэд 2-3 удаа хүдөө гараха баатай болодог, дүүргэгдэһэн барилгануудай ашаглалгада орохо болзор хойшолжол байдаг юм.

«Сельхозтехникын» нэгэдэлэй барилга-хабсаралгын участогууд малай байрануудта электрын түхеэрэлгэнүүдые тодхохо заабаринуудые эбдэдэг байна. Мал уһалха, үнеэ һааха түхеэрэлгэнүүдэй түмэр соргонуудые электрын хүсэндэ малай сохюулхагүйгөөр (тусхай юумэ табилсажа) һуулгагдаха ёһотой. Гэбэшье һаа, «Сельхозтехникын» СМУ-гай хабсарагшад энэ заабари сахидагтүй, тусхай үбилтэнүүдые табилсангүй түмэр соргонуудые (трубопроводуудые) һуулгадаг байна. Энээнһээнь боложо, малай үхэхэ ушар үзэгдэнэ. Жэшээнь, Мухар-Шэбэрэй Ленинэй нэрэмжэтэ, «Искра» колхозуудта иимэ ушарнууд болоһон байгаа. Игэжэ заабариень хазагайруулжа тодхогдоһон түхеэрэлгэнүүд хүдэлдэг зонуудташье аюултай.

Электрынгээ ажахые зүбөөр ашаглаха хэрэгтэ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд мүртэй һаналаа табидаггүй, энээн дээрэһээ электрын түхеэрэлгэнүүдые ашаглаха техническэ, аюулгүйе сахиха заабаринууд бүдүүлигээр хазагайруулагдадаг гэжэ манай инспекциин хүдэлмэрилэгшэд элирүүлээ. Электрын элшэ хүсэ дамжуулха, гэрэл үгэхэ түхеэрэлгэнүүд олон ушарта буруугаар, байхын бараагаар тогтоогдодог гуримтай (техническэ элдэб заабаринууд сахигданагүй). Түнхэнэй аймагай Туранай совхоздо, «Маяк», «Сибиряк» колхозуудта, Хяагтын аймагай Худэриин совхоздо, Яруунын аймагай «Дружба» колхоздо, «Юбилейнэ» совхоздо болон бусадшье нютагуудта иимэ ушар үзэгдэдэг байна.

Эндэ дайралдадаг үшөө нэгэ ехэ дутагдал гэхэдэ, зарим колхозууд болон совхозуудай электрын түхеэрэлгэнүүдтэ тусхай мэргэжэлгүй, тушаалдаһан лэ зонууд хүдэлнэ, олон ушарта саг үргэлжэ хүдэлдэг мэргэжэлтэдгүй байна. Зэдын аймагай «Октябрьский» совхоздо, XXII съездын нэрэмжэтэ колхоздо, Захааминай аймагай «Коммунизмын зам» колхоздо, Харацайн совхоздо болон бусад нютагуудай ажахынуудта иимэ дутагдалнууд үзэгдэнэ. Электрын түхеэрэлгэнүүдые ашаглаха заабари иигэжэ хазагайруулхада, эдэнь эбдэрхэһээ гадна, элдэбын осол болоожо, хүнэй гэмтэл болоожо магад гэжэ ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд мартаха ёһогүй. Гүрэнэй энергоинспекциин техническэ зүбшэлгүйгөөр колхоз, совхозуудта шэнээр баригдаһан малай байранууд, таряанай тоог, мастерскойнууд ашаглалгада оруулагдадаг ёһон бии. Энээнэй гэмээр һаяхан ашаглалгада ороһон байрада эбдэрэл болохо, үгышье һаа, элдэб аюул гэмтэл болодог байна. Аймагуудай гүйсэдкомуудай хүдөө ажахын управленинүүд, хүдөө ажахын министерство эдээн тухайда һайса мэдэжэ байдаг. Теэд гүрэнэй инспекциин эрилтын ёһоор зохихо хэмжээнүүдые эдэ организацинуудай алининьшье абадаггүйнь гэмшэлтэй.

Хүдөө ажахын үйлэдбэри жэлһээ жэлдэ электрын хүсэ улам ехээр хэрэглэдэг болоожо, элдэб орёо түхеэрэлгэнүүд олошоржо байна, саашадаашье бүри олошорхонь лабтай. Тиимэһээ эдээниие һаадгүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын, тиигэжэ хүдөө ажахыдахи хүндэ хүдэлмэри оньһожоруулхын тулада мэргэжэлтэдые бэлдэхэ хэрэг үргэнөөр эмхидхэхээр саг ерээ. Манай һанахада, мүнөөнэй үе сагта **ажахы бүхэндэ главна мэргэжэлтэдтэй адли инженер электригые бии болгоо һаа** һайн бэлэй. Энээнтэй хамта хүдөө ажахын управленинүүдтэ **главна энергетик гэһэн тушаал бии болгохо** эрилтэ үе сагай табижа байна. Игэжэ мэргэжэл түгэс кадрнуудтай болобол, хүдөө ажахын электрын түхеэрэлгэнүүд найдамтайгаар ашаглагдадаг болохо һэн бэлэй.

К. ПЛЕХАНОВ,
гүрэнэй энергоинспекциин ахалагша инспектор.

БОЛБОСОН ТҮХЭЛТЭЙ БОЛОНО

...Сэлэнгын аймагта «50 лет Октября» сов... ...эмхидхэгдэһээр ...шье болоогүй. ...тиимэ байбашье ...совхозой түб Оро... ...Адаг тосхон һүү... ...элнүүдтэ һалба... ...хүгжэжэ, түхэл шарайгаа хубилгана. Эндэ шэнэ барилга ехээр эрхилэгдэдэг болонхой.

Эндэ совхозой конторын, найман жэлэй һургуулиин байшангууд, мүн столово баригдажа, ашаглалгада оруулагдаһан юм. Тиихэдэ совхозой мэргэжэлтэд ба ажалшадта олон квартиратай гэрнүүд олоор баригдажа, тосхондо шэнэ гудамжанууд бии болонхой. Үшөө сомоной Соведэй гүйсэдкомой, хэлхеэ холбооной отделениин шэнэ байшан шулуугаар баригдаа.

Мүнөө совхозой ажалшадай хүсөөр эндэ культурын байшан, малшадай үхибүүдтэ интернат баригдана.

Ц. ТОКТОХОЕВ.

Улаан-Үдын аймагай Доодо-Бүхэнэй хүдөөгэй библиотекые ...гшаар Галина Андрияновна Олзоева хүдэлнэ. Энэ нүхэр ...ан саг соо ажаллажа, дүршэл ехэтэй болонхой. Мүнөө ...библиотекэдэнь 500 гаран уншагшад тоологдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. А. Олзоева библиотекэ соогоо.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

ХЭЛЭҺЭН ҮГЭНЬ БАТА

...нэй дүй дүршэлтэй һаа... Екатерина Чагдуров... Данзанова Химнын совхоздо ...гаран жэлдэ һаалишанаар ...нэ. Энэ нүхэр жэлһээ ...һайн үрэ дүн туйлажа ...даг, ажахын эрхим һаали... ...нэтэн юм. Нёдондо нү... Данзанова хаража байһан ...бүриһөө 2.640 кило... ...м һү һаажа, түсэбөө 30 ...хэрээр үлүүлжэ шадаһан ...Екатерина Чагдуровна та... ...жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай. Нүхэр Данзанова үбэлжэлгын 7 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1.200 килограмм һү һааха социалис уялгатай. Таба һарын дүнгөөр тэрэ үнеэн бүриһөө 874 килограмм һү һаажа абаба.

СССР ороной тогтоһоор 50 жэлэй ойн баярые ажалай эрхим бэлэгээр угтаха зорилго энэ һаалишан урдаа табинхай.

В. САМБУЕВ.

Сэлэнгын аймаг.

АВТОЛАВКАТАЙ АЯНШАЛХАДА...

Улаан-Үдын аймагай Ивалгын эд хэрэглэгшэдэй обществын хүдэлмэрилэгшэд колхоз ба совхозуудай ажалшадай үдэр бүри ургажа байгаа эрилтые һайнаар хангахын тула ехэ анхарал табидаг болонхой. Эндэ хамтадаа гурбан автолавка бии юм. Автолавкануудай жолоошод-наймаашадаар дүршэл ехэтэй, зоной дунда хүндэтэй болоһон хүнүүд томилогдонхой. Эдэмнай хэд бэ гэбэл, коммунис ажалай ударнигууд Дашанима Жапович Нимаев, Николай Романович Кокорин, Иван Алексеевич Антонов гэгшэд болоно.

Автолавкануудай наймаашадай нэгэн Дашанима Жапович Нимаев хадаа үндэр наһатай болоһон хүн. Тэрэ дүшэ гаран жэл соо оролдосотой һайнаар ажаллаа. Түрэл колхозойнгоо тарялан дээрэшье хүдэлөө, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ эрэлхэг зоригтойгоор тэмсээ. ССР Союзай хэдэн орден, медальнуудаар шагнагданхай. Арба гаран жэл соо Ивалгын райпогой хилээмэ зөөдэг машинын жолоошоноор ажаллаа.

Дүршэл ехэтэй Дашанима Жаповичые нёдондо зун райпогой хүтэлбэрилэгшэд автолавкын жолоошон - наймаашанаар томилһон байгаа. Тиигэжэ энэ нүхэр «Коммунизм» колхозой, Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын хоёрдохи отделениин малшадые худалдаа наймаагаар хангаха уялгатай болоо һэн.

Һаяхан Дашанима Жаповичтай «Коммунизм» колхозой отара, фермэнүүдээр ябажа, худалдаа наймаа эмхидхэхыень

хаража танилсаһан байнаб. Райпогой складһаа хэрэгтэй эд бараа яһала абаба. Эхэнэрнүүдэй, үхибүүдэй ботинка, туфлинууд, нэхэмэл хубсаһан һаяхан ерэһэн байгаа. Арба гаран мэшээг сагаан гурил абажа, машинадаа ашаба.

— Ондоо ямар захилтай һэмта? — гэжэ һонирхоходом;

— Малшан Роман Варнаковой бүлэ оёдолой машина захиһан юм. Теэд складтамнай үгы байнал. Ерэхэдэнь заатагүй абаашажа үгэхэб, — гээд нүхэрни харюусаба.

Хүтэлэй-Үбэр гэжэ газарта хүрэжэ ерэбэбди. Тэндэ хонидой 3 отара байрладаг. Ерэхэтэймнай сасуу хонишод гэрһээнь гаража, машина тойрошобо. Хонишод Бадма-Ханда Бандаева, Бальжир Намсараев болон бусад элдэб янзын хубсаһа хунар, саахар, печени, сай гэхэ мэтые худалдан абаба.

— Дашанима Жапович һайнлэ хүн даа. Хүнэй захиһан юумые заатагүй асардаг юм. Мүнөө сүлөөгүй байхадамнай хирэ хирэ болоод ерэжэ, хэрэгтэй юумыемнай асарна, — гэжэ Олзон нютагай малшан Бутыд Золтуева наймаашанаа магтана.

Ухаа-Толгой гэжэ газарта ерэхэдэмнай: «Сагаан гурил асараа бээт? Нэгэ мэшээг абахамнай» гэжэ гэрэй эзэн эхэнэр Евдокия Лодоевна Санжиевагай хандахада:

— Асараа даа. Танайнгаа захилые яажа мартахабиб, — гээд нүхэр Нимаев энеэбхилэн харюусана.

Удаань колхозой һаалиин 1-дэхи, 2-дохи фермэнүүдтэ ерэжэ, худалдаа наймаа эмхидхэһэн байна. Тэндэхи һаалишад, малшад гутал хубсаһа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехээр худалдан абаһан байха юм.

Автолавкын жолоошон-наймаашан Д. Ж. Нимаев понедельник, вторник бүридэ «Коммунизм» колхозой фермэ, отарануудаар ябажа, тэндэхи малшадай дунда наймаа эмхидхэнэ. Среда бүхэндэ машинаяа заһабарилдаг, райпогой складһаа эд бараа абадаг байха юм. Четверг, пятница бүридэ Ивалгын ОПХ-гай хоёрдохи отделениин фермэ, отарануудаар ябадаг гуримтай. Игэжэ тогтоогдомол гуримтайгаар хүдэлхэдэнь, тэрэнэй ажалшье урагшатай, хэзээ ерэхыень малшадшье мэдээд, хүлеэжэ байдаг болонхой.

А. НАГАСЛАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: автолавкын жолоошон-наймаашан Д. Ж. Нимаев.

Авторай фото.

...ХЭЛ ШАРАЙНЬ ХУБИЛНА

...һэн, хүн болоожо хүлөө шоройдоһон тоон... ...гэшэ хүн бүхэндэ тон үнэтэйгөөр, ...һанагдагша бэзэ. Теэд энээн тушаа олон ...даһанайшье үлүү ааб даа. Зүгөөр үдэр ...дай үнгэрхэ тума үнгэ шарайгаа хубил... ...ан түрэл нютаг Алцаг тухайдаа, түрүү ...тухайнь тобшохоноор хөөрэһүүб.

...ой хэдэн жэлнүүдтэ нютагаймни үнгэ ...шье, зонойнь һуудал байдалшье тад ондоо ...арбаад жэлэй саада тээ үрбэгэрхэн хара ...үшөө олон һэн. Газаагаа палисаднигтай, ...нуулаһан айл үсөөн бэлэй. Харин мүнөө... ...а Алцагай айл бүхэн шифереэр хушаг... ...ндэр томо гэртэй, газаагаа модо һөөгүү... ...ранхай, харша хорёонь нэгэ янзаар хёо... ...ргданхай. Хорёод хүнэй нэгэ доро угааха... ...ээр зуугаад хүнэй һууритай клуб, гушаад ...й ябадаг саад, отделениин шэнэ конторо, ...холбооной таһаг ба нөөсэлгын касса, най... ...эй һургуули, сельскэ Соведэй шэнэ бай... ...библиотекэ, автомашинануудай гараж, ...ой зүйлнүүдэй, эд бараанай магазинууд ...хэдэхэн жэл соо баригдаа гэжэ омо... ...шалхээр.

...ной ажаһуудал үдэр бүри һайжар... ...ын бэлигынь дээшэлнэ. Радио, холодильник, хубсаһа хунар угаадаг машина, мүнөө сагай үнэтэй сэнтэй мебель, пылесос, зайн галай хүсөөр хүдэлдэг зүйлнүүд айл бүхэндэ бата һуурияа олонхой. Зүгөөр телевизионно дамжуулгануудые хараха аргагүй байһаниень халагламаар. Аймаг соо хэдэхэн нютагуудай зон, тэрэ тоодо алцагайхид Гүнзан уулын оройдо тодхогдоһон ретрасляторһаа дамжуулга барижа шадахагүй юм: оршон тойронхи үндэр хадануудынь халхална. Байн байтараа сэнхир экран бии болохо бэзэ гэжэ найданад. Үмсэдөө хүнгэн автомашинатайшье айл бии. Мотоцикл тухай хэлээдшье яахаб: урхэтэ бүхэн шахуу элдэб маркын мотоциклтай. Эдэ баримтанууд һайн һайхан сагай бодото шэнжэ ха юм.

Нютагай найман жэлэй һургуули шабинараа дэмы омогорходоггүй байха. Хэдэн жэшээ дурдая. М. Глинкын нэрэмжэтэ дуушадай Бүхэсоюзна конкурсын хоёрдохи шангай лауреат, оперо болон баледэй театрай бэлигтэй дуушан Дугаржаб Дашиевай нэрэ алдар гансашье республика дотороо бэшэ, мүн аяар холуур мэдээжэ болонхой. Залуу зохёолшо Даша-Дэмбрэл Дугаров, инженер Дугар-Сүрэн Жигжитов, милициин майор Бато-Мүнхэ Батожапов, нютагай найман жэлэй һургуулиин директор Цэрэн-Базар Балданов, эрхим жолоошон Буда-Сүрэн Жигжитов, залуу хонишон-зуутан Бадма-Доржо Гомбоев, Улаан-Үдын радио, телевидениин оркестрэй дуушан Наталья Будаева, аймагай Соведэй депутат, түрүү һаалишан Долгор Норбоева гэгшэдые дурдангүй гарахын аргагүйл. Иимэрхүү жэшээнүүд олон даа. Мүнөө тус һургуулида гол түлэб нютагай багшанар хүдэлнэ. Тэдэнэр булта дунда ба дээдэ һургуули дүүргэнхэй.

Нютагай библиотекэдэ илангаяа үдэшэлэн хүн зон ходо дүүрэн байдаг. Улаан-Үдын соёл гэгээрэлэй училищи дүүргэжэ ерэһэн залуу библиотекарь Дарима Раднаева уншагшадтай үгээ ойлголсожо, һонирхоһон юумэнүүдтэнь тодорхой харюу үгэжэ, хэрэгтэй номуудыень ололсожо, дурадхажа шададаг ха юм. Медицинын пунктые баһал нютагай хүн — Улаан-Үдын медучилищи дүүргэһэн Ринчин-Ханда Цанзанова даана. Тэрэ һаянай ажаллажа байбашье, зондоо хүндэтэй.

Иимэрхүүл даа, тобшо тэдыгээр хөөрэхэ гэһэн хөөрөөмни. СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо, мүн Буряадай республикын тогтоһоор 50 жэлэй ойдо зорюулан, нютагайхидни ехэхэн зорилгонуудые урдаа табинхай. Эдэ зорилгонуудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ бэзэ гэжэ батаар найданаб.

Б. ЖИГЖИТОВ.

Зэдын аймаг.

МАНДА ХАРЮУСАНА
„МОРИД ҮГЫ— МУХАРДАНХАЙБДИ"

Иимэ гаршагтай корреспонденци манай газетын февралиин 19-нэй номерто толилогдоо һэн. Захааминай аймагай «Красный Октябрь» колхозой ахалагша хонишон Д. Б. Бадмаев ажахыдамнай адуун һүрэг үсөөрөө, мори һургаха хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй, мүн элдэб янзын зэр зэмсэг нютагтамнай хэгдэхэеэ болишоо гэжэ тэрэ корреспонденци соогоо шүүмжэлһэн байгаа.

Тус корреспонденци тушаа Захааминай аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо Ц-Д. Ц. Дугаров иигэжэ мэдээсэбэ:

«Нүхэр Бадмаев Д. Б. тон шухала асуудал табиһан байна. Аймагай бүхы ажахынуудта иимэрхүү байдал үзэгдэһөөр. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй һаяхан болоһон зүблөөн дээрэ адуун һүрэгые саашадань олошоруулха, залуу моридые һургажа, ажахын хүдэлмэридэ олоор хэрэглэдэг болохо асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Ой модоной ажахын үргэн хэрэгсэлэй зүйлнүүдые бүтээдэг цехэй хүтэлбэрилэгшэдэй тоосоон аймагай Соведэй гүйсэдкомой ээлжээтэ заседани дээрэ шагнагдажа, ажал хүдэлмэридэ ехээр хэрэглэгдэдэг, зэр зэмсэгүүдые бүтээн гаргалгые бүри олошоруулжа, шанарыень улам һайжаруулха талаар тусхай тогтоол баталагдан абтаа.

Тиихэдэ колхоз, совхозуудта залуушуулые түмэршэ дарханай мэргэжэлдэ һургаха хэрэг гуримшуулагдахаар хараалагдаба. Мүн аймагай эд хэрэглэгшэдэй общество хүдөөгэй ажалшадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар хангалгые һайжаруулхаар уялгалагдаа».

Газетымнай энэ хуудаһан ажалшадай бэшэгүүдээр бүридүүлэгдэбэ.

ШЭНЭ БАЙШАНАА ТОЛЛОБО

Улаан-Үдын шэлэй заводой тосхон... Эндэ арбаад мянган хүн зон ажаһуудаг юм. Заводой тосхон он жэлэй үнгэрхэ бури һалбаран хүгжэнэ, шэнэ гэр байранууд олоор баригдана. Хүн зонойнь тоо олошоржо, тэдэнэй һуудал байдал һайжарна. Тус тосхоной ажалшадые Улаан-Үдын почтамтын 14-дэхи отделениин коллектив хангадаг юм. Теэд тус отделени арба гаран жэлэй турша соо нэгэ багахан байрада байрладаг байгаа. Тэндэнь уйтан, ажалшадые али болохоор, гүйсэд һайнаар хангахын аргагүй байһан.

Эдэ бүгэдые хараада абажа, шэлэй заводой дирекци хэлхеэ холбооной отделенидэ шэнэ байра барижа, бэлэглэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Тэрэнэй барилга дүүргэгдэжэ, һаяхан баяр ёһололой оршон байдалда отделениин хүдэлмэрилэгшэд шэнэ байраяа толлобо. Тэрэнь табан дабхар гэрэй нэгэдэхидэ юм. Энэ гэрынь заводой 600-гаад залуу хүдэлмэришэдэй хамтын байра.

Отделениин шэнэ байра досоогоо һаруул, уужам, ажаллахада аятай зохид. Тэндэ телеграф, ондоо городуудтай хөөрэлдэхэ пункт бии. Тус отделениин хүдэлмэришэд 1971 онойнгоо түсэбые болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэһэн юм. Тиихэдэ байгша оной түрүүшын кварталай түсэбые мартын 30-да бэелүүлээ. Энэ отделенидэ эрхим һайнаар хүдэлдэг хүнүүд олон. Тэдэнэй тоодо арба гаран жэл соо ажаллажа ябаһан Августа Тимофеевна Попова, арбадахи класс дүүргээд, оператораар хүдэлжэ байһан Надежда Ивановна Налабордина болон бусад оролсоно.

Хэлхеэ холбооной отделениин шэнэ байшангые нээлгэнэй үедэ заводой түлөөлэгшэд, олон тоото хүнүүд суглараа. Заводой директор, республикын Верховно Соведэй депутат Алексей Родионович Болотов тобшохон үгэ хэлээд, отделениин начальник Н. И. Старостинада түлхюурыень барюулжа, лентэ хайшалаа. Тиигэхэ зуураа, заводой тосхондо ажаһуудаг ажалшадые һайнаар хангажа, хүдэлмэридөө ехэ амжалта туйлахыень хүсэһэн байна.

Улаан-Үдын почтамтын начальнигай орлогшо К. Д. Булдаев, почтамтын профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Э. Т. Кубальская, хэлхеэ холбооной 4-дэхи отделениин начальник Н. И. Старостина гэгшэд харюугай үгэ хэлэхэ зуураа, шэлэй заводой дирекци, партийна ба профсоюзай организацинуудта иимэ һайн бэлэг — шэнэ байра бодхооһонойнь түлөө халуун баяр хүргөөд, саашадаа ажалаа бури һайжаруулжа, тосхоной ажалшадые улам һайнаар хангахые оролдохобди гэжэ мэдүүлбэ.

Б. ВАНЧИКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын шэлэй заводой директор А. Р. Болотов хэлхеэ холбооной отделениин начальник Н. И. Старостинада шэнэ байшангай түлхюур барюулжа байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

SPORT *Спорт* LE SPORT

ГТО-гой НОРМО ТУШААНА

«АЖАЛ ХЭХЭЭР, СССР-ые ХАМГААЛХААР БЭЛЭМБИ» гэһэн физкультурна бүхэсоюзна шэнэ комплексын хүсэндөө орохоор нэгэ һара үнгэрбэ.

ГТО-гой шэнэ комплекс хадаа манай орон дотор физическэ культура болон спортын хүгжэлтые шэнэ шатада хүргэхэдэмнай туһалха байна. Республикын физкультурын олон коллектив ГТО-гой комплексые эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлжэ эхилбэ. Тэдэнэр эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхынгаа хажуугаар спортын үбэлэй сагта үнгэргэгдэдэг зарим наадануудаар нормонуудые дүүргэбэ.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитедэй үүсхэлээр спортын хүдэлмэрилэгшэд республика доторнай эгээл түрүүлэн санаар ГТО-гой нормо тушааба.

Худалдаа наймаанай болон потребкооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой пионернүүдэй «Зорька» гэжэ лагериин ойро зурыһан харгы дээрэ санашад олоороо гараа һэн. Тэдэнэрэй дунда комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Г. М. Сергеев, тэрэнэй орлогшо В. Б. Цыбикдоржиев, спортивна бүлгэмүүдэй түрүүлэгшэнэр В. Цивилев, В. Кондаков, Г. Оглоблин, Ю. Афонин, Буряадай спортын ветеранууд Илья Малых, Надежда Никифорова болон бусад байлсаа.

Тэрэ үдэр спортын 96 хүдэлмэрилэгшэд 4—5-дахи **«Бэе махабадай бүридэн болбосоролго»** болон **«Согтой һэргэлэн, элүүр дорюун байлга»** гэһэн шатын нормативуудые тушааһан байна.

Тиин республикымнай спортын хүдэлмэрилэгшэд эмхи гуримтайгаар мүрысөөндэ гаража. «Ажал хэхээр, СССР-ые хамгаалхаар бэлэн» байһанаа харуулба. Мүрысөөндэ тэдэнэрэй туйлаһан дүн энээндэ элитэ баримта болоно бшуу.

Жэшээнь, 19—28 наһатай эхэнэрнүүдэй дундаһаа ДСО «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Ульяна Чуева һайн саг харуулаа. 3 километрэй зайе тэрэ 16 минута 40 секунда соо гаталжа, ГТО-гой алтан значогто хүртэхэ нормые үлүүлэн дүүргэв. 35—44 наһатай эхэнэрнүүд В. Медве... долой фабрика), Н. Ник... (65-дахи һургуули) мүн ... хим амжалта туйлаһан бай...

19—28 наһатай эрэ... дунда велосипедээр тренер, ... эй спортын мастер Ал... Арефьев, 29—39 наһа... лай дундаһаа Андрей Бу... Валерий Аверков, Генна... лоблин гэгшэд шалгар... рин 40—49 наһатай... «Спартагай» тренер ... Абашеев, ДСО «Труд» бү... хүдэлмэрилэгшэ Владимир ... менко һайн дүн харуулаа.

Буряадай спортын ветер... гара наһатай Самуил Ма... Ицыксон санаар ГТО-гой ... дүүргэһэниинь һайшаалтай ... на.

Санаар урилдалгаар ГТ... шэнэ комплексын норматив... гэгшэд физкультура, спорт... митедэй зүгһөө дурасхаал... лэгүүдээр шагнагдаа. Саа... тэдэнэрые ГТО-гой бусад ... нормонууд хүлеэнэ. Тэрээ... ряадай физкультура, спорт... дэлмэрилэгшэдэй бэлэн ... ниинь лаб.

Н. ИВАНО...

САШЫН АМЖАЛТА

Закаменск городой һургуулиин 10-дахи классай һурагша Саша Дугаров боксоор һонирходог болоһоор үнишье болоогүй юм. Тиигэбэшье Буряадай һурагшадай дунда хүсэтэй боксёр гэжэ алдаршанхай. Тиимэһээ Саша республикынгаа эдир спортсменүүдэй командада орожо, Минеральные воды хотодо үнгэрхэ мүрысөөндэ мордоһон байна.

Тренер Анатолий Михеевэй ударидалга доро нарин нягтаар, оролдосотойгоор бэлэдхэл хэһэн Саша Дугаров тэндэ һайн дүн харуулба. Тэмсэлдэ уулзаһан ... 'бүүдэйнгээ гурбыень ... гээд, мүрысөөнэй 2-дохи һуурида хүртэбэ..

«Спортоор ханаһан ... ажаһуудалшье, һуралсал ... һонирхолтой болоно — ... минии һайн нүхэр му...» гэжэ Саша хөөрэнэ.

О. МЕРКУЛО...

РСФСР-эй ХАХАД ФИНАЛДА ОРООБ...

Һурагшадай хабарай амаралтада спортоор мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ һэн. Жэшээлхэдэ, эдир үхибүүдэй спортивна һургуулинуудай дунда волейболоор шанга тулалдаан болоһон байна. Тэдэнэрэй дундаһаа Закаменск городой командын басагад, хүбүүд үлүүсэ шалгаржа, Барнаул хотодо үнгэрхэ зонын мүрысөөндэ хабаадаха эрхэтэй болоо.

«Динамын» уужам зал соо мүрысөөн эхилээ. Манай басагад Шэтэһээ ошоһон командатай түрүүлэн уулзаба. Теэд тэдэнэр үнинэй танил байшоо. Үшөө 1969 ондо Хабаровскда үнгэрһэн мүрысөөндэ уулзахадаа, манай команда 3:2 гэһэн тоотойгоор Шэтын басагадые шүүһэн байгаа. Харин Шэтын басагад үһөөгөө абахань гэжэ нааданай эхеэр һанагдахаар байбашье һаань, удангүй байдал хубилжа, манай басагад 3:0 гэһэн тоотойгоор шүүгээ. Командын бүхы гэшүүд бэеэ алишье талаһаань бэрхээр харуулһан. Тэдээн соохоо эгээл бэрхэ добтолгошо гэһэн нэрэ зэргэдэ Нина Шнайдер хүртэһэн байна. Тиихэдэ хүбүүдэймнай команда мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан Барнаулай хүбүүдтэй уулзахадаа, 3:0 гэһэн тоотойгоор шүүгдэшоо.

Харин мүрысөөнэй 2-дохи үдэр манай республикын командануудта элитэ амжалта асараа. Алишье командамнай Яхадай хүбүүд, басагадые булижа, финалда ороһон байна.

Финал. Барнаул городой Буряадай АССР-эй командануудай хоорондо чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэл эхилбэ.

Түрүүшын парти түргэнөөр, һонирхолтойгоор ябаа. Шнайдер, Борисова, Миллер гэгшэднай бүмбэгэ удаа удаагаар сохино. Тиин түрүүшын наадан басагадыемнай урмашуулба.

2-дохи уулзалгада юумэн хуу буруу һүрэжэ, һүүлэй һүүлдэ манайхид булигдаа.

3-дахи нааданай арсалдаатай байһан тула, тэдэнэртэ ... наадан үгтэһэн байна.

4-дэхи уулзалгада манай ... танигдахаар бэшэ һайнаар ... тэдэнэрээ 15:2 гэһэн тоо... шүүжэрхёо. Амжалтаараа ... жо, дали ургаһандал болоһо... гаднай богонихон саг соо ... туйлаа. Валя Миллерэй ... һомон шэнги бүмбэгэнүүд ... доо хүрэжэл байба.

Тиин мүрысөөн түгэсэжэ, Б... дай АССР-эй эдир басагад ... һуури эзэлээ. Тиигээд РСФ... түрүү һуури эзэлхын түлөө ... сөөнэй хахад финалда оро... байгша оной июль һарын ... Эрхүү хотодо болохо юм.

Хүбүүдэй команданууд ... Барнаулай эдир волейболист... рысөөнэй түрүүшын шанда ... Шэтын команда 2-дохи, Бур... — 3-дахи һууринуудые ... байна.

П. ИМИХЕН...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ-гүй

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО — ХИЛЫН ГААНАҺАА

ХАНОЙ

УРДА ВЬЕТНАМДА ШАНГА БАЙЛДААНУУД БОЛОНО

ТАСС

Америкын эзэрхэг түримхэйшүүлдэ, тэдэнэй дахуул сэрэгүүдтэ эсэргүү тэмсэлдээ Урда Вьетнамай патриодууд амжалта туйлажа үргэлжэлһөөр.

Куангчи провинцидахи дайсанай сэрэгэй хоёр бааза, тэрэ тоодо Куангчи хотоһоо баруунурагшаа 13 километрэй газарта байдаг «Энн» гэжэ ехэ бааза унаа гэһэн мэдээсэл Сайгонһоо абтаба. Дайсан сэрэгэй 14 баазаяа орхижо, тус провинциһаа зугадан талиха баатай болоо. Донгх шадар болоһон шанга байлдаануудай үедэ патриодууд дайсанай олон солдат болон офицернүүдые хүлһөөнь буулгаһан. 140 хүнине плендэ абаһан байна.

Провинциин түб—Куангчи хото дайнай гал дүлөөр соробхилно. Энэ хотоһоо урдуурхи газар нютагуудта, . Донгхһоо зүүн-хойшоо 5 километрэй зайда оршодог далайн эрье шадар шанга байлдаанууд болоно. США-гай 7-дохи флодой хэдэн корабль дахуул сэрэгүүдтэ туһаламжа үзүүлэн, Кыавьет мүрэнэй адагта оробошье, патриодуудай артиллереэр буудагдажа, Тонкинска тохой руу сухарииһан байна.

НЬЮ-ЙОРК

ҺУНГАЛТЫН УРДА ТЭЭХИ ТЭМСЭЛ УЛАМ ШАНГАДАНА

ТАСС

Холбоото Штадуудай президентые һунгаха бэлэдхэлэй ээлжээтэ шата Висконсин штадта болоно үнгэрбэ. Президент болохо кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн демокрадуудай дундаһаа сенатор Дж. Макговерн илаба. Республиканецуудай дундаһаа Р. Никсон булиһан байна.

Энээнтэй дашарамдуулан, ТАСС-ай шэнжэлэгшэ Олег Аничкин иигэжэ бэшэнэ:

Висконсин штадта хэгдэһэн бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ политическэ шэнжэлэгшэд анхаралаа ехээр хандуулһан юм. Демокрадуудай туйлаһан үрэ дүнгүүд һонирхолтой. Юундэб гэхэдэ, демократическа партиһаа президентын тушаалда кандидат болохо эрхэдэ хүртэхын түлөө тэмсэлдэ 12 хүн бултадаа. тэрэ тоодо сенаторнууд Г. Хэмфри, Э. Маски, Дж. Макговерн, Г. Джексон, Нью-Йоркын мэр Дж. Линдсей. Алабамын губернатор Дж. Уоллес гэгшэд хабаадаһан байна.

Даб дээрэ абтаһан дүнгүүдэй ёһоор, һунгагшад-демокрадуудай 30 процент дууе абаһан Дж. Макговерн Висконсиндахи һунгалтын үедэ илажа гараба. Вьетнамда болоно байгаа эзэрхэг түримхэй дайе дары болюулха. американ сэрэгүүдые Индохитадһаа бүрин гаргаха. буу зэбсэг бүтээлгээ хорооха. сэрэгэй бюджет хаһаха, Холбоото Штадуудтахи социальна асуудалнуудые дары түргөөр шиидхэхэ шухала гэжэ, һунгалтын урда тээхи суглаануудта үгэ хэлэхэдээ тэрэ тэмдэглэһэн байна.

Һунгагшадай 30 процентын дууе абаһан Уоллесой 2-дохи һуурида гараһан ушар заримаанай баруун тала руу ороһые гэршэлнэ.

Дотоодын ба гадаадын политикын олохон асуудалнуудаар тодорхой хараа шэглэл баримталдаггүй сенаторнууд Г. Хэмфри, Э. Маски гэгшэд гурбадахи. дүрбэдэхи һуурида гараа.

Демократическа партидахи арсалдаан үлэнхэй, июль һарада болохо съезд дээрэнь президентын тушаалда кандидадые дэбжүүлхэдээ, мухардашажа болохо бэшэ аа гү гэжэ, Висконсинда болоһон бэлэдхэлэй түрүүшын үрэ дүнгүүдые тайлбарилхадаа, американ шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ. Бэлэдхэлэй түрүүшын шатада хабаадалсангүй, партидахи арсалдаае улам һүжэрөөһэн парти доторой тэмсэлдэ мүнөөдөө оролсоогүй байгаа Эдвард Кеннеди президентын тушаалда кандидадаар дэбжүүлэгдэхын түлөө тэмсэлдэ хабаадажа магадтүй гэжэ шэнжэлэгшэд тоолоно. Президентые һунгахын тула ноябрь һарада болохо һунгалтада Э. Кеннеди шанга сохилто хэхэдээ болохо гэжэ республиканецууд тоолоно.

Экономическа асуудалнуудые (түбхын түрүүлэн хүдэлмэригүйшүүлэй тоогой ургалта, Индохитадта болоно байһан дайн) шиидхэлгэ президентые һунгаха жэлдэ орон дотор бэелүүлэгдэхэ гол шухала зорилгонууд болоно гэжэ Висконсин штадтахи бэлэдхэлэй түрүүшын шата харуулаа.

РИМ

«ШАРХИ ПААРАА ОЛОДОГ»

ТАСС

Италиин шэнэ түхэлэй фашистнууд Урда-Африкын Республикын, Родезиин, Португалиин үндэһэ яһанай илгаа гарган газаашалдаг засагаархидтай, Грецидэхи «хара полковнигуудай» сэрэгэй диктатуратай нягта холбоо барисаатай юм. Италиин «Альтернатива» журнал энээн тухай мэдээсэбэ.

«Монриаль экспорт — импорт» гэжэ аралжаа наймаанай хуурмаг фирмээр далдалагдан, һүүлэй жэлнүүдтэ шэнэ түхэлэй бүлэг фашистнууд буу зэбсэг нюусаар гарган худалдажа, ЮАР-ай, Родезиин, Анголодохи Португалиин колонизаторнуудта эльгээһэн байна. Итальян адмирал Бруто Либерати гэгшын, НАТО-гой ехэ тушаалтадай нэгэнэй туһаламжаар иимэ ябуулга хэгдээ бшуу.

ЛАОС. Лаосой патриодууд Таиландын хүлһэншэдэй батальоной сэрэгшэдые плендэ абаад туужа ябана.

ВИА—ТАСС-ай фото.

РИМ

ПЕНСИОНЕРНҮҮД МУУ БАЙДАЛТАЙ

ТАСС

Ажалшадай байдал һайжаруулхын түлөө тэмсэдэг Италиин Коммунис парти, ороной профсоюзууд социальна хангалгын асуудалнуудта, тодорхойлон хэлэбэл, пенсионернүүдэй байдалда гол анхаралаа хандуулна. Энэ шухала асуудалые хэрэгсээдэггүй засагай тушаалтадай политика Италиин олон миллион үтэлһэн хүнүүдые ахир тулюур байдалда оруулаа. 6 миллион үлүүтэй пенсионернүүд хоолойгоо тэжээхын аргагүй, ахир бага пенси абана.

Гэхэ зуура, засагай тушаалтад предприятинуудай эзэдэй эрилтэнүүдые, аша туһые бүхы талаарнь хангадаг байха юм.

Италиин ажалшад эдэ бүгэдэндэнь ехээр дураа гутана. Мүнөө ороной олон хото городуудта манифестацинууд, суглаанууд болоно, социальна хангалга хубилгаха, ажалшадай, түбхын түрүүндэ пенсионернүүдэй байдал һайжаруулха эрилтэ демократическа олонитын, зүүнэй үзэлтэй партинуудай, профсоюзай эмхинүүдэй түлөөлэгшэд табина.

ДАККА

Сальвадор шахардуу байдалтай

ТАСС

Сальвадорто шахардуу байдал соносхогдоо. Президент Фидель Санчесые унагааха гэһэн бүлэг сэрэгэйхидэй һэдэлгын дарагдаһанай һүүлээр иимэ хэмжээн абтаа. Политическэ дайсадаа дараха зорилготойгоор Сальвадорой правительство мүрдэлгэ хюдалга орон дотороо үргэнөөр хэжэ байна.

ТОКИО

ЭРХЭЕЭ ХАМГААЛАН ТЭМСЭНЭ

ТАСС

Ажабайха эрхээ хамгаалха, ажалшадай хабарай заншалта дабшалга үдэр үнгэрхэ тудам улам эршэдэжэ байна. Японой гүрэнэй түмэр замай хүдэлмэришэдэй профсоюзай 50 мянган гэшүүд «ёһо гурим баримталан ажаллаха» гэһэн уряа доро өөрсэ янзын буһалгаа соносхоо. Олон тоото заабари, захиралтануудые сахиһанһаа уламжалан, ороной гол шухала магистральнуудта поезднуудай ябасые гансата удаарууһан байха юм. Гүрэнэй түмэр замуудтахи «үйлэдбэриие капиталис ёһоор «нарижуулхадань» хүдэлмэришэд буһалгаа хээ.

110 мянган хүдэлмэришэдые ажалһаань гаргахаар хараалһан «нарижуулгын» тусхай түсэб 1969 ондо захиргаанайхид табяа һэн. Энэ түсэбэй ёһоор, машинистын туһалагшын тушаал хороогдожо, хүдэлмэришэдэй ажал ехэ болоһон, поезднууд хойно хойноһоо багахан забһартайгаар ябадаг болоһон байгаа. Окинавые бусааха тухай Япон Холбоото Штадууд хоёрой хоорондын хэлсээндэ гар табиһые буруушааһан түмэр замшадай тэмсэлдэ хабаададаг профсоюзай эдэбхитэдые захиргаанай зүгһөө мүрдэлгэ хюдалгада эсэргүүсэн, тиимэ буһалгаа хэхэ гэжэ шиидхэгдээ һэн. «Ажал хүдэлмэриие хойшо татаа» гэжэ гэмнэгдэһэн 255 хүнэй 22-ынь ажалһаа гаргагдаа, 108-ниинь бага салинтай хүдэлмэридэ оруулагдаһан байгаа.

США. Американ коммунистка Анджела Дэвисые сүүдлэлгэ Сан-Хоседэ (Калифорни штат) эхилээ. Калифорниин хархис этэгээдүүд расистска үзэл бодолтой сагаан яһатанай түлөөлэгшэдөөр жюри бүридхэхэ, сүүдэй болохын аяар урид тэрэнэй хэрэг шиидхэхэ гэһэн һэдэлгэ хэһэн байна.

Гэбэшье Анджела (зураг дээрэ — дундань) хани нүхэдэйнгөө, тала баригшадайнгаа дэмжэлгэ мэдэрнэ, энэ тэмсэлдэ үнэн нэрэеэ хамгаалхаар шиидэнги байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сүүдэй ээлжээтэ заседаниин болохын урдахана.

ТАСС-ай фотохронико.

ВАШИНГТОН

США-гай правительствын шиидхэбэри буруушаагдана

ТАСС

Урда Вьетнамай дахуул сэрэгүүдтэ туһалхын тула американ авиациие үргэнөөр ашаглаха тухай США-гай правительствын шиидхэбэриие Сагаан байшанда эрид буруушааба. Урда Вьетнамда болоно байгаа дайн байлдаануудта США-гай агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй хабаадалсалгые сенадтахи демократическа олонхиие удамарша сенатор М. Мэнсфилд эрид буруушааһан байха юм. Американ бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдые Зүүн-Урда Азиһаа дары түргөөр гаргахые сенатор уряалба.

Вьетнамай асуудалаар Парижда хэгдэдэг эбэй хэлсээнүүдые һэргээбэл, дайе болюулха нэгэ арга болохо гэжэ Мэнсфилд тэмдэглээ.

Урдынхяараа эли болоогүй байһаар...

БЕЛГРАД. (ТАСС). Американ гроссмейстер Роберт Фишер һая абтааша «хэлсээгээр хараалагдаһан сагта, тэдэ хото городуудта болохо мүрысөөндэ хабаадахаар бэлэн байһан тухайгаа» мэдүүлээ гэжэ Шатарай уласхоорондын федерациин (ФИДЕ) президент Макс Эйве шатараар дэлхэйн түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөө Югославиин ниислэл хотодо эмхидхэхые бэлдэжэ байгшадта мэдээсэбэ. США-гай шатарай федерациин директорэй уялга гүйсэдхэгшэ Эдмондсоной гар табилгатай телеграмма ФИДЕ-гэй Амстердамдахи бюро абаһан байна.

Фишерэй нэмэлтэ эрилтэнүүдһээ уламжалан, түрүүн хараалагдаһан болзорто (июниин 22-һоо июлиин 18 болотор) мүрысөө үнгэргэхээ арсаһан тухай асуудалаа саг дары хаража үзэхыень Эйве Югославиин шатарай федер... хидые гуйгаа гэжэ ТАНЮГ ... ство мэдээсэнэ. Теэд энэ ... дань арсалтын харюу үгтөө, ... дэб гэхэдэ, ФИДЕ-гэй ... эрилтэнүүдтэ Эдмондсоной ... грамма соо дүүрэн харюу үг... хэлсээнэй бүхы пунктнууды... шерэй сахиха байһаниинь ... нэгүй гэжэ югослав тала ...

ГААГА. (ТАСС). Амери... тарай федерациин эльгээһэ... грамма дотор мүрысөө хааш... ээ үнгэргэхэ тухай хэл... Фишерэй дурадхаһан ... эрилтэнүүд тухай юушье ... гүй гэжэ ФИДЕ-гэй ... Славекоорде мэдүүлбэ. Эг... бүгэдэ тохёолдоһон бэрхэ... дэй шалтагаан болоһон бай... рысөө эмхидхэгшэд юун... хо байһые тодо һайнаар ... зэргэтэй гэжэ Славекоорде ...

«ПРАВДА БУРЯТИИ» МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Шинии оруулһан хубита» — түрүү бэшэг. «Эршэтэ ажалай үдэшэ» — КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь К. М. Продайводагай статья. «Газар һайжаруулха габшагай хоёр һара» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Синтетическэ хушалта доро ... лагдана» — А. Лхамаж... статья. В. Тюринагай «Дүн ... борилонгоо түсэбөө хараал... һэн статья.

Гурбадахи хуудаһанда. Н. ...цевай «Ухаалан зохёогшо, ... зэргэдэ яба» гэһэн статья. ... баримтанууд. Хилын саана... нин Уласхоорондын фельет...

Дүрбэдэхи хуудаһанда. С. ...хаевай «Тэрэ өөртөө хүш... бяа...» гэһэн статья. «Номой ... хоорондын жэл» — С. Бор...вагай корреспонденци. Нют...тагай һонин.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

«ОРБИТЫН» ПРОГРАММА:

16.00 — дамжуулгын программа. 16.05—һүүлэй һонин. 16.25 — «Тени исчезают в полдень» — телевизионно уран һайханай фильм. (3-дахи сери) — «Горькое счастье». 17.35 — Элүүр энхын уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаһан дамжуулга. 18.20— «Песни уходят к людям». — композитор А. Петровой дуунууд.

УЛААН-ҮДЫН СТУД...

19.00 — «Звёздочка» — ... журнал. 19.35 — телепано... 19.55 — «Восточная Сиби... киножурнал. 20.05 — «Са... — телевизионно журнал.

«ОРБИТЫН» ПРОГРАМ...

21.05 — «Таинственный ... нах» — уран һайханай ... 22.45 — СССР-эй арадай а... Г. Отсын концерт. 24.00 — ... формационно программа — ... мя». 03.25 — хоккей — «СС... — ФРГ».

Редактор

Ц. Ц. ЦИБУДЕЕ...

Н-00355. Заказ № ...